הפניקס קרנות פנסיה מאוזנות וותיקות בע"מ

דו"ח הדירקטוריון

ליום 30 בספטמבר, 2015

תוכן העניינים

	דף
תיאור תמציתי של קרן הפנסיה, והחברה המנהלת	4
תיאור הסביבה העסקית	11
מצב כספי	27
תוצאות הפעילות	28
תחזית זרמי כספים	30
השפעות אירועים והתפתחויות חיצוניים לענף הפנסיה	31
אפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי	33

דוח הדירקטוריון לשישה ושלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2015 מבטא את השינויים העיקריים במצב העסקי של הפניקס קרנות פנסיה מאוזנות וותיקות בע"מ ("החברה") בתקופה זו, והוא נערך בהתחשב בכך שבידי הקורא גם הדוח התקופתי המלא של החברה לשנת 2014, אשר פורסם ביום 12 במרס, 2015.

תמצית דו"ח הדירקטוריון כולל מידע צופה פני עתיד,כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח - 1968, מידע צופה פני עתיד הינו מידע בלתי וודאי לגבי העתיד, המבוסס על אינפורמציה הקיימת בקופה במועד הדו"ח וכולל הערכות של הקופה או כוונות שלה נכון למועד הדו"ח. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות באופן מהותי מן התוצאות המוערכות או משתמעות ממידע זה. במקרים מסוימים, ניתן לזהות קטעים המכילים מידע צופה פני עתיד על-ידי הופעת מילים כגון: "הקופה מעריכה", "הקופה סבורה", "צפוי/ה" וכדומה, אך ייתכן כי מידע זה יופיע גם בניסוחים אחרים.

1. תיאור תמציתי של קרן הפנסיה ושל החברה המנהלת

החברה המנהלת

הפניקס קרנות פנסיה מאוזנות וותיקות בע"מ (לשעבר – הפניקס גמל בע"מ) (להלן: "**החברה**") הינה חברה פרטית העוסקת בניהול קרנות פנסיה וותיקות. החברה התאגדה ביום 11 בדצמבר 2003, והיא בבעלות מלאה של הפניקס חברה לביטוח בע"מ (להלן: "**הפניקס ביטוח**") מקבוצת הפניקס אחזקות בע"מ (להלן: "**קבוצת הפניקס**" או "**הקבוצה**" או "**הפניקס אחזקות**"). החברה הינה בעלת רישיון מבטח בענף בטוח פנסיה ואישור לניהול קרן פנסיה ותיקה מאוזנת.

ביום 19 באוגוסט, 2010 הגישה החברה בקשה לממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון למתן רישיון מבטח בתחום קרנות הפנסיה וכן לשינוי שם החברה ותקנון ההתאגדות שלה.
החל מיום 1 בינואר, 2011 שונה שמה של החברה ל"הפניקס פנסיה חברה לניהול קרנות פנסיה מאוזנות בע"מ", וביום 27 בנובמבר, 2011 שינתה החברה את שמה ל"הפניקס קרנות פנסיה מאוזנות וותיקות בע"מ", ובהתאם תוקן תקנון ההתאגדות של החברה.

עם הפיכת החברה לבעלת רישיון מבטח בתחום קרנות הפנסיה, עברה לניהולה בנאמנות קרן פנסיית היסוד עמית - קרן פנסיה ותיקה (להלן - "**הקרן הותיקה**"), ובהתאם לכך, מיום 31 בדצמבר 2010, הופסק ניהולה של הקרן הותיקה על ידי הקופה התאגידית עמית קופה לפנסיה ותגמולים בע"מ (להלן - **עמית**). הקרן הותיקה הועברה ללא תמורה לניהולה בנאמנות של החברה.

עם העברת הקרן הותיקה לניהולה של החברה, תם תוקפו של הסכם למתן שירותי ניהול שנחתם בין עמית לבין הפניקס פנסיה, חברה בבעלות הפניקס חברה לביטוח בע"מ, מכוחו קיבלה הפניקס פנסיה מעמית תמורה עבור השירותים שנתנה.

האמור לעיל בוצע בהתאם להוראות סעיף 104ב(ו) לפקודת מס הכנסה ולתקנות מס הכנסה (תנאים להעברת נכס בפטור ממס בין חברות אחיות), התשנ"ד- 1994, ובהתאם למתווה לשינוי מבני שאושר על ידי אגף שוק ההון, הביטוח והחיסכון והוראות הסדר התחיקתי.

שינוי המבנה האמור קיבל את אישור רשות המסים ביום 27 בדצמבר, 2010, בכפוף לתנאים הקבועים בו.
לפי המתווה שאושר על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון (להלן: **הממונה**"), דמי הניהול בקרן הותיקה עודכנו דמי הניהול בקרן הותיקה החל היום 1.1.2011, כדלהלן:
בשל עמית פעיל:
- 7% מדמי הגמולים המועברים בשל עמית פעיל מידי חודש.
- 0.1% בחישוב שנתי מסך הצבירה מיום המעבר ועד לחודש הפרישה לפנסיית זקנה.
בשל עמית מוקפא, שיעור של 0.8% מהצבירה השנתית או 25 ש"ח, הגבוה מבין השניים.
בשל פנסיונר 5% מהפנסיה החודשית, שמשלמת הקרן לפנסיונר (ללא שינוי).

קרן הפנסיה

הקופה אושרה לצרכי מס הכנסה כקופת גמל. תוקף האישור עד ליום 31 בדצמבר, 2015.
בקרן מופעלות כיום שלוש תוכניות לצבירת פנסיית יסוד לפי הפירוט הבא:

(1) תוכנית צבירת הפנסיה לעמיתים שהצטרפו עד 31.12.1988

בתוכנית זאת, הפנסיה מחושבת עפ"י ותק צבור ושכר קובע.

על פי תקנון הקרן, עמית שהצטרף עד ליום 31.12.1988 רשאי לבחור, לפני מועד תחילת תשלומי הפנסיה, בחירה בלתי חוזרת בין שתי האפשרויות לחישוב פנסיה ועל פיהן נקבע אופן הצמדת תשלומי הפנסיה:

א. הצמדה לתוספת יוקר - לפי אפשרות זו השכר הקובע לפנסיה יחושב על פי השכר הריאלי הממוצע ועל בסיס לוח הפנסיה הישן כדלקמן:

10 שנות וותק	-	30%
לכל שנה נוספת	-	1.4%
שיעור הצבירה המרבי	-	65%

תקופת האכשרה בתוכנית זאת היא 10 שנים מלאות בהן שולמו לקרן התשלומים המגיעים מהמעסיק והעובד.

ב. הצמדה למדד - לפי אפשרות זו גובה הפנסיה יקבע על פי סכום הצבירה שיצטבר לזכות העמית בהגיעו לגיל הפרישה ועל בסיס חישוב אקטוארי, בתוספת של עד 20%, אולם בכל מקרה הפנסיה לא תעלה על הפנסיה המחושבת לפי אפשרות 1 ולא תפחת מ-5% מהשכר הממוצע במשק (פנסיית מינימום).

(2) תוכנית צבירת הפנסיה לעמיתים שהצטרפו החל מ-1.1.1989

תוכנית זאת מבוססת על טבלת צבירת אחוזי פנסיה שנתיים המקנה "מנות פנסיה". התוכנית מאוזנת אקטוארית ברמה אישית, "המנות" מחושבות בעת התשלום לגבי כל הפקדה בנפרד, לפי גיל ומין העמית.

זכויות הפנסיה נצברות כשהן צמודות למדד יוקר המחיה מדי חודש בחודשו.

שיטה זאת אינה מחייבת תקופת אכשרה, אולם קיימת פנסיית מינימום בשיעור 5% מהשכר הממוצע במשק.

(3) תוכנית לעמיתים שהצטרפו בתקופה 1-3/95 (עמיתי תקופת הביניים)

תוכנית זו מבוססת על טבלת צבירת אחוזי פנסיה שנתיים המקנה "מנות פנסיה" לפי תשואה של 4.6%. התוכנית מאוזנת אקטוארית ברמה האישית "המנות" מחושבת בעת התשלום לגבי כל הפקדה בנפרד לפי גיל ומין העמית. זכויות הפנסיה נצברות כשהן צמודות למדד יוקר המחיה מידי חודש בחודשו. אין תקופת אכשרה אך יש דרישה לפנסיית מינימום.

פדיון כספים

הנחיות אגף שוק ההון, ביטוח וחסכון בנושא עדכון נוסחת פדיון כספים מקרן הפנסיה הותיקה מאוזנת "עמית":

ביום 9 בספטמבר, 2014 הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון הורתה לפניקס כי כל משיכה של כספים מקרן הפנסיה שלא בדרך של קצבה תיעשה בהתאם לנוסחת הפדיון הקבועה בתקנה 41כט(א) לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל),התשכ"ד – 1964.

בהתאם להוראות הממונה כפי שניתנו לחברה, הרי שלגבי משיכה של כספים לאחר גיל פרישה של העמית לפי הוראות תקנון הקרן, יראו את ערך הפדיון ליום 31 בדצמבר 2013 בהתאם לתקנון הקרן כפי שהיה באותו המועד כסכום שהופקד לראשונה לקרן באותו המועד, ואת המועד האמור כמועד היות העמית לעמית בקופה, כך שעמית שיפקיד כספים מחודש ינואר 2014 ואילך, אזי הוותק של העמית בקרן לעניין תקנה 41כט האמורה לעיל, ימנה מיום 1 בינואר, 2014.

כמו כן, הממונה הורתה כי בעת משיכת כספים תיזקף לחובת העמית תוצאת המאזן האקטוארי של הקרן ללא כרית ביטחון, בהתאם להצעת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (תיקון מס' 28)(כרית ביטחון לקרנות פנסיה ותיקות), התשע"ד-2014 והוראות הממונה.
על פי הוראת הממונה ככל שהקרן תבצע פריסה של עודף או גירעון אקטוארי על פני מספר שנים, הרי שיש לזקוף לעמית בעת משיכת הכספים את מלוא העודף או הגירעון.
בנוסף, יבוטל מנגנון "ניכוי קרן סיכון" בעת משיכה שלא בדרך של קצבה (3% במשיכה לפני גיל פרישה, 1% משיכה אחרי גיל פרישה).
ההוראות שלעיל יחולו לגבי משיכות מיום 2 ביוני, 2014 ואילך.
בהתאם להוראות הממונה, ביום 6 ביוני 2015 תוקן תקנון קרן הפנסיה לצורך התאמת נוסחת פדיון כספים שבתקנון הקרן להוראות הממונה כאמור לעיל.

קרן זכויות עוזבים

הקרן כוללת יתרות בסכומים קטנים של עמיתים שפרשו בעבר ולא מימשו את זכאותם למשיכת הכספים.

מסד הנתונים של הקרן הוסב בשנות התשעים ממערכת ידנית למערכת ממוכנת, ועבר לאחר מכן מספר הסבות נוספות. במשך השנים אותרו מקרים, בעיקר של מבוטחים שאינם פעילים שנים רבות, שנתוניהם במחשב אינם מושלמים.
יש לציין כי בעת פנייתו או פרישתו של מבוטח כזה נתוניו של המבוטח (פרטים אישיים וכספיים) מאומתים ומבוקרים על פי תיקו/חשבונו האישי.

עמיתי דור ביניים

הקרן הינה קרן פנסיה וותיקה הסגורה למצטרפים חדשים החל משנת 1995 עמיתים אלו הינם מבוטחים שהצטרפו לקרן הפנסיה בשלושת החודשים הראשונים של 1995 (להלן: תקופת הביניים). בפס"ד אשר ניתן ביום ה-22 בדצמבר 1998 בבית המשפט העליון קובע כי עמיתים שהצטרפו בין ינואר-מרץ 1995 רשאים להיות עמיתים בקרנות הפנסיה לעמיתים וותיקים אולם זכויותיהם ייקבעו לפי פרק עמיתי הביניים בתקנות שאושר על ידי הממונה על אגף שוק ההון, הביטוח וחסכון.
עמיתים אלה הועברו מהקרן המקיפה לקרן היסוד תוך הפרדה מלאה של מנות הפנסיה והיתרות שלהם.

(א) <u>תחומי פעילות עיקריים והשינויים שחלו בהם בתקופת הדוח הכספי</u>

תחום הפעילות של החברה הינו ביטוח פנסיוני, באמצעות קרן הפנסיה שבניהולה. בהתאם לכך, לקרן עמיתים שכירים ועצמאיים מכל המגזרים במשק.

<u>מספר העמיתים בקרן הפנסיה</u>

ביום 30 בספטמבר, 2015 מניין חשבונות העמיתים בקרן הפנסיה עמד על 3,091 מתוכו 947 חשבונות עמיתים פעילים לעומת התקופה המקבילה אשתקד בה מניין חשבונות העמיתים בקרן הפנסיה עמד על 3,118 מתוכו 994 חשבונות עמיתים פעילים.

(ב) <u>הרכב ההכנסות בתקופת הדוח - קרן פנסיה יסוד עמית</u>

	ל - 9 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		ל - 3 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר
	2015	2014	2015	2014	2014
	בלתי מבוקר				מבוקר
	אלפי ש"ח				
<u>הכנסות</u>					
ממזומנים ושווי מזומנים	-	88	22	35	127
מהשקעות:					
בניירות ערך שאינם סחירים	(8)	20,320	(2,586)	4,374	17,267
בניירות ערך סחירים	13,528	28,660	5,096	12,243	25,666
בפקדונות והלוואות	3,876	3,088	1,934	755	2,314
בנדל"ן להשקעה	62	49	24	22	84
	17,458	52,117	4,468	17,394	45,331
הכנסות אחרות	30	43	11	15	70
סיוע ממשלתי ישיר	8,876	8,431	3,066	3,035	11,267
סך כל ההכנסות	26,364	60,679	7,567	20,479	56,795
<u>הוצאות</u>					
דמי ניהול	2,785	2,773	940	965	3,755
עודף הכנסות, נטו מועבר לדוח התנועה בקרן הפנסיה	23,579	57,906	6,627	19,514	53,040

<u>אגרות חוב מיועדות ממשלתיות</u>

אגרות חוב מיועדות ממשלתיות כוללות אג"ח מיועדות ישנות מסוג "מירון" הנושאות ריבית ריאלית שנתית של 5.57% כן אג"ח מסוג "ערד" בריבית ריאלית שנתית של 4.86% (עבור עמיתים ותיקים), וכן אג"ח מיועדות ממשלתיות חדשות מסוד "ערד" הנושאות ריבית ריאלית שנתית של 5.05% (עבור עמיתי תקופת הביניים).

(ג) התפתחויות או שינויים מהותיים בהסכמי ביטוח משנה בהשוואה לשנים קודמות, והתפתחויות

ביטוח משנה

הקרן מפעילה תוכנית פנסיית יסוד בלבד ואינה מבטחת את העמיתים בביטוח משנה.

ביטוח משלים (אבדן כושר עבודה ופטירה)

לצורך הרחבת והשלמת זכויותיהם של עמיתי הקרן חלק מעמיתי קרן הפנסיה מבוטחים על חשבונם בביטוח אבדן כושר העבודה וביטוח חיים לסיכוני מוות. ביטוח זה קיים מינואר 1982 עפ"י פוליסה המתחדשת מידי תקופה בין עמית ובין החברה המבטחת (כיום חברת איילון), תמורת פרמיה המשולמת ע"י המעבידים והעובדים. הפוליסה הוארכה לתקופה עד ליום 31.12.2015.

להלן פרטי הכיסויים וסכומי הביטוח:

מקרה מוות	-	60 משכורות חודשיות של "השכר הקובע".
אבדן כושר עבודה מלא	-	פיצוי חודשי בגובה מכפלת "שיעור הפיצוי" ב"שכר הקובע" בנוסף, תשלם חברת הביטוח לעמית מידי חודש סכום השווה ל- 11.5% משכרו הקובע של העובד. כל זאת החל מתום החודש השישי של אבדן כושר העבודה עד לגיל הפרישה בתקנון.
שיעור הפיצוי	-	3% לכל שנת ותק פנסיוני עד 10 שנות ותק פנסיוני ראשונות ועוד 1.4% לכל שנת ותק פנסיוני נוספת ולכל היותר 65% מהשכר הקובע לביטוח זה. חישוב הפיצוי החודשי לאבדן כושר היינו עד לגיל הפרישה הקבוע בהוראות התקנון.
	א.	שיעור הפיצוי שיעור הפיצוי מחושב על בסיס הוותק הפנסיוני בקרן הפנסיה והיינו עד לגיל הפרישה הקבוע בהוראות התקנון.
	ב.	תקופת התשלום הפיצוי משולם עד לגיל הפרישה הקבוע בהוראות התקנון.
אבדן כושר עבודה חלקי	-	במקרה של נכות חלקית ותמידית הגורמת לאבדן כושר עבודה תמידי בשיעור שבין 50% ל-74% , ישולם סכום חד פעמי בגובה 30 משכורות חודשיות לפי השכר הקובע והמבוטח ימשיך להיות מבוטח על מחצית הפיצוי החודשי שבו היה מבוטח לפני קרות האירוע ובכל מקרה לא יותר מ- 50% מהכנסתו החודשית.

הביטוח בא לתת פתרון למקרה נכות ושאירים לפני גיל הפרישה לזקנה. הקרן אינה נושאת באחריות הביטוחית אלא מהווה גורם המתווך בין העמיתים שבחרו להיות מבוטחים לבין חברת הביטוח, ללא תמורה.

(ד) <u>אירועים חריגים מאז הדוח הכספי האחרון, לרבות ארגון מחדש של קרן הפנסיה ו/או החברה המנהלת, אמצעי התייעלות שננקטו, סכסוכי עבודה, שינויים מהותיים בבעלות או בהנהלה, רכישת חברות.</u>

1. החל מיום 1 בינואר, 2011 שונה שמה של החברה ל"הפניקס פנסיה חברה לניהול קרנות פנסיה מאוזנות בע"מ", וביום 27.11.2011 שינתה החברה את שמה ל"הפניקס קרנות פנסיה מאוזנות וותיקות בע"מ", ובהתאם תוקן תקנון ההתאגדות של החברה, וזאת בהתאם לאישור רשם החברות ובהתאם לאישור אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר.

2. בתוקף מיום ה - 1 בינואר 2011 הופסק ניהולה של הקרן על ידי החברה. הקרן הועברה ללא תמורה לניהולה בנאמנות של הפניקס מאוזנת.

עם העברת הקרן לניהולה של הפניקס מאוזנת תם תוקפו של הסכם למתן שירותי ניהול שנחתם בין עמית בע"מ לבין חברת התפעול, מכוחו קיבלה חברת התפעול מעמית בע"מ תמורה עבור השירותים שנתנה.

האמור לעיל בוצע בהתאם להוראות סעיף 104ב(ו) לפקודת מס הכנסה ולתקנות מס הכנסה (תנאים להעברת נכס בפטור ממס בין חברות אחיות), התשנ"ד- 1994, ובהתאם למתווה לשינוי מבני שאושר על ידי אגף שוק ההון, הביטוח והחיסכון והוראות הסדר התחיקתי.

שינוי המבנה האמור קיבל את אישור רשות המסים ביום 27 בדצמבר, 2010, בכפוף לתנאים הקבועים בו.
לפי המתווה שאושר דמי הניהול יועלו כדלהלן:
בשל עמית פעיל:
- 7% מדמי הגמולים המועברים בשל עמית פעיל מידי חודש.
- 0.1% בחישוב שנתי מסך הצבירה מיום המעבר ועד לחודש הפרישה לפנסיית זקנה.
בשל עמית מוקפא, שיעור של 0.8% מהצבירה השנתית או 25 ש"ח, הגבוה מבין השניים.
בשל פנסיונר 5% מהפנסיה החודשית, שמשלמת הקרן לפנסיונר (ללא שינוי).

3. ביום 23 במרס, 2011 חתמה החברה הסכם למתן שירותי תפעול עם הפניקס פנסיה וגמל בע"מ. במסגרת ההסכם תעניק הפניקס פנסיה וגמל בע"מ לפניקס מאוזנות שירותי תפעול הנדרשים לניהולה של קרן הפנסיה הותיקה עמית בהתאם להסדר התחיקתי בתמורה לדמי תפעול בשיעור קבוע מסך הנכסים המנוהלים של קרן הפנסיה עמית.

4. <u>שינויים בתקנון</u>

א. בתחילת חודש יוני 2012 פורסמה טיוטת הצעת האוצר לקבלת "כרית בטחון" ובחודש נובמבר 2012 פורסמה הצעת החוק ברשומות. ההצעה כללה דרישה להפחתת זכויות רוחבית בשיעור של 1.75%, ודחיית גיל הזכאות לפנסיית זקנה לגילאי הפרישה על פי חוק, בתמורה לקבלת "כרית הביטחון" כמפורט במסמך האמור.

ביום 21 בנובמבר, 2012 אישר דירקטוריון החברה את המתווה המוצע בהצעת החוק הנזכרת לעיל תוך הוספת התאמות רלוונטיות לתקנון קרן הפנסיה שהועברו לאישור אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר. בהתאם לכך תערוך החברה את התיקונים הנדרשים בתקנון קרן הפנסיה.

בהתאם להחלטת דירקטוריון החברה כאמור, במהלך חודש דצמבר 2012 החברה הגישה בקשה לתיקון תקנון קרן הפנסיה. בהתאם לכך, ביום 31.12.2012 התקבל אישור אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר לפיו מיום 1.1.2013 תוקן התקנון לצורך קבלת "כרית הביטחון" ונכללו בו בין היתר השינויים שלהלן:

1. עדכון גיל הפרישה בתקנון הקרן - גיל הפרישה עודכן בהתאם לטבלת גילאי הפרישה כפי שפורסמה בהצעת החוק, ובהתאם לכך יעלה בהדרגה לגברים מגיל 65 ועד גיל 67, ולנשים – מגיל 60 יעלה בהדרגה עד לגיל 64.
מכל תשלום שמשלמת הקרן לפי תקנונה, בין שהוא קצבה ובין שהוא תשלום חד פעמי, ינוכו השיעורים הבאים:
   1) בשנת 2013 - 0.25%
   2) בשנת 2014 - 0.75%
   3) בשנת 2015 - 1%
   4) בשנת 2016 – 1.5%
   5) בשנת 2017 ואילך - 1.75%

2. מנגנון האיזון האקטוארי - מנגנון האיזון האקטוארי עודכן כך שעודף אקטוארי יחולק לעמיתי הקרן לרבות לפנסיונרים ושאירים רק מהחלק העולה על 5% בעתודה האקטוארית.

3. עדכון נספחי התקנון (נספחי מנות הפנסיה, מקדמי ההיוון ומקדמי הקדמת פרישה) - תיקון התקנון כולל עדכון של הנספחים האמורים באופן המגלם את אימוץ מתווה האוצר וביצוע ההתאמות הנדרשות ליישומו בקרן באמצעות עדכון הריבית התחשיבית.

4. כמו כן, מבלי לגרוע מההוראות בדבר עדכון גיל הפרישה כאמור לעיל, נוספה בתקנון הוראה לפיה מנגנון הגדלת הפנסיה כאמור בסעיפים 34(א)- 34(ב) לתקנון הקרן, יחול על נשים אשר יפרשו לפנסיה על פי תקנון זה לאחר גיל 62.

נכון ליום 30 בספטמבר, 2015 קיים גרעון אקטוארי בקרן בגובה של 94.1 מיליון ש"ח, כאשר סה"כ הגרעון מורכב מגרעון של כ- 56.5 מיליון ש"ח בקבוצת העמיתים הוותיקים אשר מהווה פחות מ- 5% מסך ההתחייבות הצבורה של הקבוצה וכ- 37.6 מיליוני ש"ח בקבוצת עמיתי דור הביניים אשר עולה על 5% מסך ההתחייבות הצבורה של קבוצה זו. הגרעון נובע בעיקרו כתוצאה מירידת עקום הריבית אשר על פיו מחושבות התחייבויות הקרן לעמיתיה. בהתאם לאמור לעיל, אמורה להיות מופעלת רשת הביטחון לאחר אישור הצעת החוק. לאישור הצעת החוק, עשויה להיות השפעה על היקף הגרעון האקטוארי הכולל של הקרן ושל עמיתי הביניים בפרט. הזכאות ל"כרית הביטחון" בהתאם לטיוטת הצעת החוק הינה 87 מיליוני ש"ח. בהתאם להערכת אקטואר הקרן, השווי ההוגן של כרית הבטחון מחושב על פי שוויה העתידי במועד אזילת ההון מהוון בווקטור הריבית ליום 30 בספטמבר, 2015 הינו כ- 196 מיליוני ש"ח.

יש לציין כי בשלב זה הליך החקיקה האמור טרם הושלם וטרם התקבלו הנחיות מפורטות בדבר אופן יישום מנגנון "כרית הביטחון", ומשכך יובהר כי אם וככל שיתקבלו, לאחר תאריך הדיווח, הנחיות מפורטות, החברה תפעל בהתאם.

ב. ביום 6 במאי, 2015 התקבל אישור אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר לפיו תוקן תקנון קרן הפנסיה ונכללו בו בין היתר השינויים שלהלן:

מס"ד	מספר סעיף בתקנון	פירוט השינוי	סיבה לשינוי
1.	1	תיקון הגדרת המונח "הכנסה חודשית מבוטחת"	איחוד פרק עמיתי הביניים עם ההוראות העוסקות ביתר העמיתים
2.	1	העברת הגדרת המונח "עמית ביניים" לפרק ההגדרות הכללי בתקנון	איחוד פרק עמיתי הביניים עם ההוראות העוסקות ביתר העמיתים
3.	1	תיקון הגדרת המונח "צבירה"	בהתאם להמלצות במסגרת ביקורת בנושא אקטואריה מטעם אגף שוק ההון, אשר אומצו על ידי הקרן
4.	1	תיקון הגדרת המונח "תוספת יוקר"	הבהרת המונח
5.	6(א)	התאמת נוסח הסעיף להוראות ההסדר התחיקתי וביטול הגבלת הפקדת דמי גמולים עד 11.5%	התאמת נוסח הסעיף להוראות ההסדר התחיקתי
6.	14(ד), 14(ה), 14(ז)	ניסוח הסעיף מחדש ללא שינוי ההוראות עצמן	בהתאם להמלצות במסגרת ביקורת בנושא אקטואריה מטעם אגף שוק ההון, אשר אומצו על ידי הקרן
7.	15, 17, 17(א), 19, 38	שינוי ניסוח העברתם הוראות, והתאמת ההגדרות במסגרת איחוד פרק עמיתי הביניים עם ההוראות העוסקות ביתר העמיתים	איחוד פרק עמיתי הביניים עם ההוראות העוסקות ביתר העמיתים
8.	26	הבהרת הנוסח של הסעיף	הבהרת הנוסח של הסעיף
9.	נספחי התקנון	התאמת ההפניות לסעיפי התקנון לאור השינויים הנ"ל	התאמת ההפניות לסעיפי התקנון לאור השינויים הנ"ל

5. הנחיות אגף שוק ההון, ביטוח וחסכון בנושא עדכון נוסחת פדיון כספים מקרן הפנסיה הותיקה מאוזנת "עמית"– ראה פירוט לעיל.

2. תיאור הסביבה העסקית

(א) מבנה תחום הפעילות והשינויים החלים בו

תחום פעילות הקרן הינו חסכון לזמן ארוך באמצעות קופות גמל. תחום זה מורכב באופן כללי מקופות גמל (בשם החדש קופות גמל לא משלמות) לסוגיהן השונים ומקרנות פנסיה וביטוחי מנהלים, בשם החדש (קופות גמל משלמות). הקרן פועלת בענף משנה של קרנות פנסיה וותיקות, אשר אינן קולטות מבוטחים חדשים משנת 1995 והלאה.
תחום זה קיבל העדפה לאומית באמצעות הטבות מס , במטרה לקדם את החסכון ארוך הטווח וכפתרון להבטחת הכנסה חודשית לפורשים מעבודה בגיל פרישה תחום זה פועל על פי רגולציה רחבה שהתפתחה רבות בשנים האחרונות מתוך מטרה להסדיר את הפעילות ולמסדה בחקיקה ראשית.
החשיפה הגבירה את המודעות של האזרח לכל נושא התשואה, ומגדיל הן את החסכון לטווח ארוך והן את הביקוש לשירותי ניהול נכסים.
במקביל למודעות להבדלים בין התשואות, יהיה צורך להמשיך ולפתח ולקבוע כלים אובייקטיביים לבחינת השוני בין הסיכונים, על מנת שייווצרו כלים להשוואת התשואה של כל אפיק לתשואה של נכסים אחרים בעלי אותו אפיון של סיכון. הרגולטור החל משנת 2009 מחייב את הגופים לפרסם מדד ניהול סיכונים על פי מודל אחיד שאושר על ידי אגף שוק ההון, פרסום מרכיבי תשואה וכן קיימת טיוטא המחייבת את הגוף המוסדי להצהיר על מדיניות ההשקעה שלו ועל יעדי התשואה. פרמטרים אלו יאפשרו לחוסכים להשוות באופן אובייקטיבי את הסיכון הגלום בהשקעות הקופות השונות.
כמו כן התחום נפתח לתחרות גדולה ולניידות כספים בין סוגי החסכון לטווח ארוך כתוצאה מפרסום תקנות הניוד המאפשרות למעשה ניוד חלק של כספים בין כל מרכיבי החסכון לטווח ארוך.
לדעת החברה אין השפעה של נושא זה על פעילות הקרן מכיוון שמדובר בקרן פנסיה סגורה הזכאית לאג"ח מיועדות ותקנות וחוזרי הניוד אינם חלים עליה.

(ב) תקנות, חוזרים וטיוטות חוזרים עיקריים הרלבנטיים לפעילות החברה

1. בחודש אוגוסט 2005 נתקבלו בכנסת שלושת החוקים הבאים, שחוקקו לפי הצעת הממשלה בהסתמך על המלצות הצוות הבין-משרדי לעניין הרפורמה בשוק ההון (המוכר כ"ועדת בכר"):

חוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות וניגודי העניינים בשוק ההון בישראל (תיקוני חקיקה), התשס"ה-2005, במסגרתו בוצע תיקון נרחב בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981.

חוק הפיקוח על הגמל (חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (התשס"ה-2005) - חוק זה מסדיר את אופן התנהלותן של חברה מנהלת של קופות גמל (וקרנות פנסיה בכלל זה) ושל קופות הגמל עצמן, במסגרת החוק, בוטלה הסמכות להתקנת תקנות מס הכנסה (מכוח הוראות פקודת מס הכנסה) ונקבע כי הוראות תקנות מס הכנסה ייוותרו על מכונן עד להתקנת תקנות חדשות לפי חוק הפיקוח על הגמל. הנושאים שהוסדרו עד כה במסגרת תקנות מס הכנסה מוסדרים עתה במסגרת חוק הפיקוח על הגמל, וחקיקת המשנה שתותקן מכוחו - מתן רשיון לחברה מנהלת, החזקת אמצעי השליטה בחברה מנהלת, אורגני החברה המנהלת ונושאי המשרה בה, מתן אישור קופת גמל תקנון קופת הגמל, ניהול חשבונות בקופת הגמל, כללי ההפקדות בקופות הגמל וכללי משיכת כספים מהן, ניהול נכסי קופת הגמל והשקעת כספיה, הדיווח לעמיתים ולציבור, הפיקוח על ניהול קופת הגמל, כללים לגבי הטלת עיצום כספי וקנס אזרחי, סעיף עונשין מפורט, תובענה ייצוגית ותביעה נגזרת.

במסגרת חוק הפיקוח על הגמל נקבעה זכותו של עובד לבחור את קופת הגמל בה יפקיד מעבידו את הכספים עבורו, ככל שיש לעובד זכות להפקדת כספים על שמו בקופת הגמל (אף אם הזכות נקבעה במקורה לגבי קופת גמל פלונית), בהקשר זה נקבע כי במידה והעובד הזכאי לא בחר בקופת גמל מסוימת בהתאם לזכותו זו, תהא ההפקדה בקופת הגמל שזהותה נקבעה בדין או בהסכם המעניק לעובד את הזכות להפקדת כספים על שמו בקופת גמל.

חוק הייעוץ (חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ייעוץ, שיווק ומערכת סליקה פנסיוניים), התשס"ה-2005, בשמו הקודם: חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (עיסוק בייעוץ פנסיוני ובשיווק פנסיוני), התשס"ה-2005) - בחוק זה הוסדרו מקצועות הייעוץ הפנסיוני והשיווק הפנסיוני, נקבע כי העיסוק במקצועות אלה הוא עיסוק מוסדר וטעון רישוי, ונקבעו חובותיהם של היועץ הפנסיוני (העוסק בייעוץ פנסיוני ליחידים מבלי שתהא לו זיקה לגוף מוסדי הפועל בענף הפנסיוני - מבטח או חברה מנהלת של קופות גמל) ושל המשווק הפנסיוני (שהוא סוכן ביטוח פנסיוני או סוכן שיווק פנסיוני שיש לו זיקה לגוף מוסדי כאמור, העוסק בייעוץ פנסיוני ליחידים), ובכלל זה חובות זהירות ואמון כלפי הלקוח. נקבע כי עסקה של יחיד במוצר פנסיוני (וקרן פנסיה בכלל זה) תיערך רק בהמשך לייעוץ פנסיוני או לשיווק פנסיוני, נקבעו כללים לפיקוח על בעל רשיון ייעוץ פנסיוני או שיווק פנסיוני, ובכלל זה הוראות בדבר הטלת עיצום כספי וקנס אזרחי והוראת עונשין מפרטת.

בחוק הייעוץ נקבעו הוראות לגבי העיסוק בייעוץ פנסיוני של תאגיד בנקאי, עוד נקבע בחוק הייעוץ כי יועץ פנסיוני רשאי לקבל עמלת הפצה מחברה מנהלת, בשיעור מרבי שייקבע בתקנות, ובלבד שחישוב העמלה ייעשה ללא תלות במוצר שעליו המליץ היועץ ללקוח, בהקשר זה הותקנו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (עמלות הפצה), התשס"ו-2006, בהן נקבע כי עמלת ההפצה המרבית שניתן לשלם ליועץ פנסיוני, עקב עסקה שנערכה באמצעות היועץ במוצר הפנסיוני של החברה המנהלת המשלמת את עמלת ההפצה, בהמשך לייעוץ הפנסיוני המתמשך שהעניק היועץ ללקוח, או עקב השארת כספים באותה קופת גמל עקב אותו ייעוץ, תהא בשיעור מרבי של 0.10% מנכסי הלקוח בקופת הגמל הנובעים מהפקדות בגינו שבוצעו עד שנת 2005, ובשיעור מרבי של 0.25% מנכסי הלקוח בקופת הגמל הנובעים מהפקדות בגינו שבוצעו בשנת 2006 ואילך.

2. בחודש ינואר 2008 נחקק תיקון חוק הגמל (חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (תיקון מס' 3), התשס"ח-2008), לפיו כלל הכספים המופקדים בקופות הגמל האישיות שנוהלו כקופות הוניות עד סוף שנת 2007 (קופות גמל אישיות לתגמולים ולפיצויים, ביטוחי מנהלים הוניים) - יהיו מיועדים למטרות קצבה בלבד, וקופות הגמל האמורות יהפכו לקופות גמל לא משלמות לקצבה, דהיינו קופות שרשאיות לשלם את כספי התגמולים שהופקדו בהן משנת 2008 ואילך רק על דרך של העברתם לקופות גמל משלמות לקצבה (שהן קופות המורשות לשלם תשלומי פנסיה חודשיים לעמיתים). בתיקון חוק הגמל נקבע כי לא יחול שינוי לעניין משיכת כספי הפיצויים בסכום הוני (בהתקיים התנאים הנדרשים לשם כך) ולעניין מעמדם של הכספים שהופקדו בקופות ההוניות עד יום 31 בדצמבר 2007, וכי ניתן יהיה להוון תשלומי פנסיה ככל שהם עולים על סכום פנסיה מזערי שנקבע לעניין זה.

קופות מרכזית לפיצויים המיועדת למעביד, המבקש לצבור כספים להבטחת פיצויי פיטורין לעובדיו. הקופה אינה קופה אישית, העמית הינו המעביד וצבירת הכספים היא במרוכז על שם המעביד, עבור עובדיו. ההפרשות לקופה מוכרות כהוצאה למעביד והכספים נמצאים בבעלותו עד לשחרורם לטובת עובדיו.
בתיקון 3 לחוק חוק הגמל נקבע כי משנת 2008 ואילך נאסרה ההפקדה בקופות הגמל המרכזיות לפיצויים (הוראות מעבר בתיקון האמור קובעות כי יותרו הפקדות בקופות מסוג זה - רק הפקדות של עמיתים-מעסיקים קיימים ורק בגין עובדיהם של אותם מעסיקים שבגינם הופקדו בקופות כספים בדצמבר 2007 - עד סוף שנת 2010). בהתאם להוראות התיקון לחוק הגמל, החל מיום 1 בינואר 2011 נסגרו הקופות המרכזיות לפיצויים להפקדות חדשות.

3. בחודש ינואר 2008 נכנס לתוקפו צו ההרחבה להסכם הקיבוצי הכללי שנחתם בחודש נובמבר 2007 והקובע הסדר של פנסיית חובה לכל עובד, והמחיל את הוראות ההסכם הקיבוצי האמור על כלל המשק. הוראות ההסכם הקיבוצי וצו ההרחבה האמורים קובעות כי הביטוח הפנסיוני לפיהם לעובד שלא יבחר במכשיר אחר יבוצע בקרן פנסיה חדשה מקיפה, וקובעות הסדר מדורג לגבי שיעורי דמי הגמולים מן השכר המבוטח. לפי הוראות הסדר פנסיות חובה חובת הביטוח הפנסיוני לפיו חלה לעניין כל עובד מגיל 20 - באשה או 21 - בגבר, ועד גיל 67 (בתנאי שהפורש בגיל זה מקבל קצבה), והיא חלה על ביטוח השכר שעד גובה השכר הממוצע במשק. ההסדר מחריג מתחולתו עובדים שיש להם הסדרי פנסיה מיטיבים, כהגדרתם בהסדר פנסיית חובה. בחודש ספטמבר 2010 נחתם הסכם קיבוצי בין ההסתדרות ולשכת התיאום של ארגוני המעסיקים המתקן את ההסכם הקיים לביטוח פנסיוני מקיף במשק (פנסיית חובה) ולפיו בשנת 2014 יוגדלו שיעורי ההפקדה במסגרת הסדר פנסיית חובה כך שהם יעמדו על 17.5%. בחודש ספטמבר 2011, שר התמ"ת פרסם צו המאמץ את ההסכם הקיבוצי האמור על כלל העובדים במשק.

4. בחודש פברואר 2008 אושרו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (העברת כספים בין קופות גמל), התשס"ח-2008, לפיהן ניתן יהיה לבצע העברות של סכומים צבורים בין קופות הגמל השונות גם אם הן מסוגים שונים (למשל - העברת כספים מביטוח מנהלים הוני לקרן פנסיה), ובלבד שלא תהא העברה מקופת גמל למטרת קצבה לקופת גמל הונית. התקנות האמורות נכנסו לתוקפן באופן מלא בראשית 2009 והן צפויות להרחיב את התחרות בין הגופים המוסדיים השונים (קרנות פנסיה, חברות ביטוח וקופות גמל) גם לעניין ניהול הכספים הצבורים המנוהלים על ידם, מעבר לתחרות על ההפקדות החדשות המופקדות במכשירים השונים. בחודש דצמבר 2011 פורסמו טיוטה שנייה לתיקון תקנות וחוזר העברת כספים בין קופות גמל. בטיוטות מוצע לערוך שינויים לגבי אופן הטיפול בבקשה להעברת כספים בין קופות גמל, המתכונת לפיה יש לערוך את העברת המידע בין הגופים, וכן הוראות טכניות נוספות. בטיוטות מוצע להוסיף הוראות חדשות בעניין העברת כספים בין קופות גמל המנוהלות באמצעות אותה חברה מנהלת, העברת נתוני תשואת קופת הגמל במקרה של איחור בהעברת כספים, משלוח הודעות למעסיקים בעת העברת כספים הכוללת רכיב פיצויים והוראות נוספות.

(ג) <u>תקנות, חוזרים וטיוטות חוזרים עיקריים הרלבנטיים לפעילות החברה שפורסמו או עודכנו על-ידי המפקח בתקופת הדוח</u>

1. בחודש ינואר 2014 פורסמה הצעת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ייעוץ, שיווק ומערכת סליקה פנסיונים) התשע"ד- 2014. על פי דברי ההסבר מוצע לחזק את ההגנה על עובדים בנוגע לייעוץ פנסיוני, ולמנוע מצב שבו המעסיק כופה על עובדיו את זהות היועץ הפנסיוני, ולאסור התניית שירות בשירות בידי בעל רישיון.

2. חוק הגברת האכיפה בשוק ההון (תיקוני חקיקה), התשע"א – 2011 (להלן: "חוק הגברת האכיפה"). החוק נכנס לתוקפו בחודש אוגוסט 2012. החוק בעל עקרונות דומים לחוק ייעול הליכי האכיפה, וחל על חברות ביטוח וחברות מנהלות קופות גמל וקרנות פנסיה. מטרתו העיקרית לייעל את הליכי האכיפה של הוראות החוקים עליהם ממונה המפקח על הביטוח. יצוין כי בחודש דצמבר 2013 פרסם המפקח חוזר ניהול סיכוני ציות בגופים מוסדיים. מטרת החוזר הינה לחייב גופים מוסדיים למנות ממונה ציות ואכיפה פנימית וכן לקבוע תוכנית ציות ואכיפה פנימית ונקיטת אמצעים סבירים ליישומה.
במקביל, פורסמה עמדת הממונה- הבהרה: קריטריונים להערכת אפקטיביות של תוכנית ציות ואכיפה פנימית ומדיניות הממונה ליישומה. בהתאם לנייר העמדה קיומה של תוכנית אכיפה פנימית אפקטיבית תסייע במניעת הפרות ותהווה שיקול להפחתת עיצום כספי המוטל על המפר.

הדירקטוריונים של חברות בקבוצה, המפוקחות על ידי הממונה על שוק ההון, אימצו מסגרת תכנית ציות ואכיפה פנימית בקשר עם הדינים עליהם מפקח הממונה על שוק ההון ומינו ממונה על ציות ואכיפה פנימית מכוח תכנית זו. יישומה של תכנית הציות והאכיפה מתבסס הן על פעולות שהחברות האמורות ביצעו בעבר, והן על תכנית עבודה שהחברות האמורות נערכות לקבוע, ובכלל זה: עריכת סקרי ציות, טיפול בממצאים, עדכון נהלים וכד'.

3. בחודש ינואר 2014 פורסמה ברשומות הצעת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (תיקון מס' 27) (כריות ביטחון לקרנות פנסיה ותיקות), התשע"ג-2012. ההצעה מאפשרת לקרנות פנסיה ותיקות מאוזנות (שאינן בהסדר) אשר יתקנו את תקנון קרן הפנסיה, באופן שבו תקנון הקרן יכלול הפחתת זכויות רוחבית בשיעור של 1.75%, ודחיית גיל הזכאות לפנסיית זקנה לגילאי הפרישה על פי חוק, לקבל "כרית הביטחון" על פי הקריטריונים שבהצעת החוק, אשר תמושש אם וכאשר תידרש קרן הפנסיה בעתיד לבצע הפחתת זכויות עקב גירעון אקטוארי הנובע משינויים בווקטור הריביות.

4. בחודש דצמבר 2014 פורסם חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (תיקוני חקיקה), התשע"ה-2014 במסגרתו מבוצע שינוי בסעיף 40 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח)(תיקון מס' 28), התשע"ה-2014 (להלן: "תיקון 28") ושינוי בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(תיקון מס' 11), התשע"ה- 2014 (להלן: "תיקון 11"). במסגרת תיקון 28, הליך אישור מוצרי ביטוח ייעשה במסלול של אי התנגדות של המפקח, למעט במקרים שבהם המפקח מצא לנכון לדרוש אישור מפורש, דוגמת מוצרי ביטוח מורכבים או מוצרי ביטוח הכוללים מספר מבוטחים רב מאד. עוד נקבע בתיקון כי המפקח רשאי להורות לגוף מפוקח לתקן תנאי בחוזה ביטוח גם עבור מבוטחים בחוזים קיימים וכי תוענק סמכות למפקח לקבוע תנאים בחוזה ביטוח.
בחודש פברואר 2015 פורסם חוזר הנהגת תכניות ביטוח ותקנון קופת גמל. החוזר מעדכן את נוהל הגשת תכניות ביטוח ומניין הימים להתנגדות אפשרית של הממונה.
בחודש ינואר 2015 פורסמה טיוטת חוזר הוראות לניסוח תוכניות ביטוח ובה מפורטים עקרונות שמטרתם להנחות את המבטח בעת ניסוח תכנית ביטוח, כך שלא תכלול תנאים מקפחים ותהיה פשוטה וברורה. בהמשך לכך מפורטים בחוזר זה רשימה של הוראות שיש לכלול בתכנית ביטוח והוראות שאין לכלול בתכנית ביטוח. במסגרת תיקון 11, נקבע כי הוראה בתקנון קופת גמל הסותרת הוראה לפי החוק האמור או הוראת כל דין אחר– כך שההוראה שלפי חוק הפיקוח על קופות גמל או הוראת כל דין אחר יגברו על התקנון. כן נקבע שבתקנון קופת הגמל יפורטו בין היתר הביטוחים שבהם יבוטחו העמיתים בקופת הגמל, בין שדמי הביטוח נגבים מנכסי קופת הגמל ובין הם נגבים מתשלומים לקופת הגמל.

5. בחודש ספטמבר 2014 פורסמה טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח)(דמי עמילות), התשע"ד 2014. בטיוטה נקבעו הוראות המסדירות את נושא תשלום דמי עמילות לסוכני ביטוח כך שלא ניתן יהא לתגמלם באמצעות פרסים או מתנות; תשלום עמלות לסוכן לא יהא תלוי בגובה דמי הניהול שמשלם הלקוח בעבור המוצר; במקרים בהם נותק הקשר עם הלקוח או שהלקוח נפטר, יופסק תשלום העמלות. כמו כן, מוצע כי אין לשלם עמלות לשני סוכנים במקביל.

6. בחודש ינואר 2015 פורסמה עמדת ממונה: תשלום גוף מוסדי לבעל רישיון. על פי נייר העמדה, הממונה מתנגדת למבנה של תשלום דמי עמילות לבעל רישיון המעודד בעל רישיון להציע ללקוחותיו מוצרים בדמי ניהול גבוהים יותר.
כתגובה לפנייה שנעשתה על ידי היועץ המשפטי של ההתאחדות לביטוח חיים הובאו השגות שונות על נייר העמדה, הבהירה הממונה, כי מאחר שאין מדובר בחוזר או בהסדרה ספציפית של השוק, לא פורט בנייר העמדה המועד בו הוא יכנס לתוקף. עם זאת ביקשה הממונה לציין כי בנסיבות העניין ובהתחשב בהיקפה של הפרקטיקה הקיימת והצורך בשינוי מערך החוזים הקיים, אין בכוונתה להפעיל את סמכות האכיפה בעניין זה ביחס ללקוחות שצורפו לפני פרסום נייר העמדה ואף בתקופה הסמוכה שלאחר מכן.
בהמשך לחלופת המכתבים בין ההתאחדות (באמצעות היועץ המשפטי) לבין הממונה, פרסמה הממונה ביום 30 במרס, 2015 עמדת ממונה: תשלום גוף מוסדי לבעל רישיון – הבהרה.
על פי ההבהרה על הגופים המוסדיים וסוכני הביטוח הפנסיוני לפעול באופן מידי לשם תיקון החוזים שמסדירים את תשלום דמי העמילות, ולא לחתום על הסכמים חדשים הנוגדים את עמדת הממונה.

ביום 24 ביוני, 2015 הוגשה על ידי ההתאחדות לביטוח חיים לבית המשפט המחוזי בתל אביב, המרצת פתיחה במסגרתה מתבקש בית הדין לקבוע כי תגמול הנגזר מדמי ניהול אינו אסור כשלעצמו על פי הדין וכי אין ולא היה בעצם התקשרותם של הגופים המוסדיים בהסכמים הכוללים תגמול הנגזר מדמי ניהול משום הפרה של חובה כלשהי על פי הדין. החברה פנתה לבית המשפט בהודעה כי היא אינה נמנית על חברות הביטוח המיוצגות על ידי ההתאחדות לביטוח חיים בתובענה זו.
החברה בוחנת את עמדת הממונה והשלכותיה האפשריות, כמו גם את דרכי ההתמודדות עם עמדה זו.

7. בחודש פברואר 2015 התפרסמה עמדת ממונה - ממצאי סקר חשבונות נאמנות בסוכנויות ביטוח המבוססת על בדיקה מקיפה שערך המפקח, באשר להסדרת אופן הטיפול בדמי הביטוח המשולמים למבטח באמצעות סוכן ביטוח ועמידה בהוראותיו באשר לניהול חשבון נאמנות. בנייר העמדה מפורטים נושאים שיש לשפר וכן נושאים שיש לשמר. בין הנושאים שיש לשמר: קיום נוהל מסודר ומפורט לעניין אופן העברת הפקדות מלקוחות לחשבון הנאמנות ואופן הפקדת הכספים וריושמם, תשלום עמלות ניהול חשבון הנאמנות מחשבון הסוכנות וכן קיום בקרות. בין הנושאים שיש לשפר: גביית רווחים וריביות שנצמחו מחשבון הנאמנות, קבלת דוחות בגין ההפקדות מהסוכנויות. כמו כן ניתנה התייחסות לאחריותם של הגופים המוסדיים בהיבט של בקרה ופיקוח אחר התנהלות הסוכנים בעניין ניהול הכספים בנאמנות וקבלתם במלואם, באופן תקין ובמועד, באופן שישמור בצורה מיטבית על זכויות החוסכים והמבוטחים.

8. בחודש ינואר 2015 התפרסמו טיוטת חוזר כללים למתן אשראי על ידי גופים מוסדיים וטיוטת חוזר דיווח לממונה אודות הסדרי חוב בהם נטל חלק גוף מוסדי. טיוטות אלו, אשר גובשו בשיתוף עם הפיקוח על הבנקים, משלימות הוראות קודמות שנקבעו ביחס להלוואות מותאמות, ומסדירות לראשונה את תחום ההלוואות הממונפות. כמו כן, הטיוטות מסדירות את הדיווח שיש למסור לממונה, בדבר הסדרי חוב בהם נטל חלק גוף מוסדי. מטרת ההוראות להפחית את הסיכונים בשלב העמדת האשראי ולאורך חיי החוב ולצמצם את הסיכון לחדלות פירעון. תחילתן הצפויה של ההוראות בטיוטת חוזר כללים למתן אשראי ביום 1 במרס, 2015 ובטיוטת חוזר דיווח לממונה ביום 30 ביוני, 2015.

9. בחודש ינואר 2015 התפרסם עדכון חוזר דוח תקופתי של קופות גמל וקרנות פנסיה חדשות. החוזר מכיל הוראות לעניין עדכון מבנה הגילוי של דוח סקירת ההנהלה ושל הדוח הכספי הכלולים בדוח התקופתי השנתי של קופות גמל וקרנות פנסיה חדשות. החוזר כולל הוראות באשר לדרכי טיפול ודיווח ביחס לטעויות מהותיות שנתגלו. החוזר יחול החל מהדוח התקופתי לשנת 2014 לגבי כל קופות הגמל, למעט קרנות ותיקות וקופות ביטוח.

10. בחודש ינואר 2015 התפרסמה טיוטת חוזר דיווח לציבור על הוצאות ישירות המנוכות מחשבונות העמיתים. תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות), התשס"ח 2008 קובעות אלו הוצאות רשאי גוף מוסדי לנכות מחשבונות העמיתים והמבוטחים מעבר לדמי הניהול. בנוסף, בשנת 2014 תוקנו תקנות אלו כך שנקבעה תקרה של 0.25% לשיעור הוצאות ישירות מסוימות שניתן לגבות מנכסי החוסכים. הדיווח על הוצאות אלו מופיע כיום באופן חלקי ומתומצת בדוחות הכספיים ובדוח לעמית. לפיכך נוצר הצורך לפרט את מרכיבי ההוצאות הישירות הנגבות בשל ביצוע עסקאות בגופים המוסדיים, תוך התייחסות לתיקון שבוצע בשנת 2014. חוזר זה נועד להגביר את רמת המידע המוצג לציבור וליצור מנגנון פיקוח שקוף ביחס לגביית הוצאות אלו.

11. בחודש אפריל 2015 התפרסם חוזר גופים מוסדיים ברמת הנכס הבודד. מטרת החוזר הינה לעדכן ולאחד את הוראות הדיווח לממונה בנוגע לרשימת נכסים רבעונית של גופים מוסדיים ברמת נכס בודד, על מנת לשפר את איכות הדיווח וזמינותו. גוף מוסדי יערוך רשימת נכסים רבעונית ברמת נכס בודד ליום האחרון של כל רבעון לפי נכסי מבוטחים או עמיתים ולפי נכסי נוסטרו. הדיווח ייעשה בהתאם לקבצי הדיווח המצורפים כנספחים לחוזר ויכלול את הנתונים הזמינים והעדכניים ביותר המצויים בידי גוף מוסדי. תחילתו של חוזר זה מהדיווחים בגין הרבעון השלישי של שנת 2015.

12. בחודש מרס 2015 התפרסם חוזר הצטרפות לקרן פנסיה או לקופת גמל. חוזר זה קובע נוסח אחיד לפרטים שייכללו בטופס הצטרפות לקרן פנסיה או לקופת גמל, וכן בטופס עריכת שינויים על ידי העמית לאחר מועד הצטרפותו. החוזר קובע הוראות לעניין המידע שעל חברה מנהלת למסור לעמית המצטרף. מידע זה כולל מידע כללי על הזכויות בקרן הפנסיה או בקופת הגמל וכן מידע מפורט על תנאי המוצר הייחודיים של העמית כגון: מסלולי ביטוח, מסלולי השקעה ושיעורי דמי ניהול. בנוסף, מסדיר החוזר אפשרות להעביר כספים אגב הצטרפותו של עמית, מקרן פנסיה בה העמית במעמד לא פעיל לקרן הפנסיה אליה העמית מצטרף. מטרת הסדרת התהליך היא להבטיח את שמירת רציפות זכויות הביטוח של העמית במעבר בין מקומות עבודה וריכוז חסכונותיו בקרן פנסיה אחת. הוראות חוזר זה יחולו על חברות מנהלות של קרנות פנסיה חדשות ועל חברות מנהלות של קופות גמל. תחילתו של חוזר זה ביום 1 בינואר, 2016. תחילתן של ההוראות באשר להעברת כספים של עמיתים לא פעילים בין קרנות פנסיה אגב הצטרפות יחולו ביום 1 ביוני, 2016.

13. בחודש מרס 2015 התפרסמה הוראה לפיה הוארכה הוראת שעה- משיכת כספים מחשבונות קטנים מקופות גמל. הוראת השעה שמסדירה את התנאים למשיכת כספים מחשבונות בעלי יתרה נמוכה מ-7000 ש"ח בקופת גמל לתגמולים ולפיצויים ו/או בקופת גמל לא משלמת לקצבה שמתקיימים בהם תנאים שמפורטים היתה אמורה לפקוע ביום 31 במרץ 2015. לאור כך שהכנסת הנכנסת תחל את כהונתה ביום זה, הוארכה הוראת השעה בשלושה חודשים, וזאת עד ליום 30 ביוני, 2015 ותפקע ביום 1 ביולי, 2015.

14. בחודש אפריל 2015 התפרסם חוזר דרך גביית דמי ניהול מיתרה צבורה על ידי גוף מוסדי. מבדיקות שנערכו לאחרונה ע"י הממונה, נמצא כי גופים מוסדיים חישבו ודיווחו בצורה שונה את אופן גביית דמי ניהול מיתרה צבורה של עמיתים בקופות גמל. על כן, חוזר זה קובע דרך אחידה לחישוב ודיווח של דמי ניהול מיתרה צבורה בין כלל הגופים המוסדיים וקופות הגמל. קביעת דרך אחידה כאמור נדרשת על מנת שניתן יהיה לקיים השוואה מדויקת בין דמי הניהול אשר נגבים בקופות הגמל השונות. נקבע כי יש לבצע את גביית דמי הניהול על פי ימי עסקים (ולא ימים קלנדריים).
הוראות חוזר זה יחולו על כל קופות הגמל, למעט תכניות ביטוח ששווקו לפני שנת 2013. תחילתו של החוזר ביום 1 בינואר, 2016.

15. בחודש אפריל 2015 התפרסם חוזר בנושא דיווח השקעות באגרות חוב מיועדות מסוג ח"ץ. בפברואר 1989 נחתם הסכם ההשקעה באגרות חוב ממשלתיות מיועדות מסוג ח"ץ בין ממשלת ישראל לבין חברות ביטוח חיים והתאחדות חברות לביטוח חיים בע"מ. הסכם זה ריכז הסכמים דומים קודמים ותוקן מספר פעמים בהמשך (להלן - הסכמי ההשקעה). במסגרת הסכמי ההשקעה התחייבו חברות הביטוח החתומות עליהם להשקיע חלק מהנכסים העומדים כנגד התחייבויות בגין פוליסות ביטוח חיים צמודות מדד ומבטיחות תשואה שהופקו בהתאם לתוכניות הביטוח המפורטות בהסכמי ההשקעה, באיגרות חוב המונפקות על ידי הממשלה לפי חוק המלווה (חברות ביטוח), התשכ"ג- 1962 (להלן- אג"ח ח"ץ).
מטרתו של חוזר זה להסדיר את הדיווח לממונה, כפי שנקבע בהסכמי ההשקעה, אודות ההשקעות באג"ח ח"ץ.
על פי החוזר, על חברת ביטוח לשלוח לממונה את קובץ דיווח ח"ץ, כפי שנקבע בחוזר, לא יאוחר מיום 30 באפריל לשנה העוקבת לשנת הדיווח.
הוראות חוזר זה יחולו על חברות ביטוח שהן צד להסכמי השקעה. תחילתו של החוזר ביום 28 באפריל, 2015.

16. בחודש אפריל 2015 התפרסם חוזר קצבת נכות בקרן פנסיה במקרה של זכאות לקצבה ממקור אחר. החוזר עוסק בעיקר בנושא קיזוז קצבת נכות המשולמת ממקור אחר כמפורט בחוזר. על פי החוזר נקבע סכום מינימאלי לתשלום נכות בשיעור של 25% מההכנסה הקובעת כפול שיעור הנכות (במקרה שהקיזוז מהמקור האחר מביא לתוצאה נמוכה מ25%).
החוזר גם קובע הוראות לעניין תשלום מקדמות לפנסיית נכות ואפשרויות לקיזוז המקדמות על פי הצורך. תחילתו של החוזר ביום 1 באוקטובר, 2015.

17. בחודש מרס 2015 פורסם חוזר מידע נדרש באתר אינטרנט של גוף מוסדי. חוזר זה מעדכן חוזר שהיה בתוקף, ומוסיף כי על גוף מוסדי להציג באתר האינטרנט, מידע מפורט בדבר תגמולים לסוכני ביטוח, הניתנים כחלק ממבצעים שהוא עורך, בגין מכירה של מוצרים פנסיוניים ומוצרי ביטוח ארוכי טווח. תחילתו של חוזר זה בחודש יוני 2015.

18. בחודש פברואר 2015 פורסמה עמדת ממונה- ממצאי סקר חשבונות נאמנות בסוכנויות ביטוח המבוססת על בדיקה מקיפה שערך המפקח, באשר להסדרת אופן הטיפול בדמי הביטוח המשולמים למבטח באמצעות סוכן ביטוח ועמידה בהוראותיו באשר לניהול חשבון נאמנות. בנייר העמדה מפורטים יישומים ראויים ויישומים חסרים. בין היישומים הראויים: קיום נוהל לעניין אופן העברת הפקדות מלקוחות לחשבון הנאמנות ואופן הפקדת הכספים ורישומם, תשלום עמלות ניהול חשבון וכן קיום בקרות. בין היישומים החסרים: גביית רווחים וריביות שנצמחו מחשבון הנאמנות, קבלת דוחות בגין ההפקדות מהסוכנויות.

19. בחודש פברואר 2015 פורסם חוזר דיווח לציבור על הוצאות ישירות המנוכות מחשבונות העמיתים. תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות), התשס"ח 2008 קובעות אלו הוצאות רשאי גוף מוסדי לנכות מחשבונות העמיתים והמבוטחים מעבר לדמי הניהול. בנוסף, בשנת 2014 תוקנו תקנות אלו כך שנקבעה תקרה של 0.25% לשיעור הוצאות ישירות מסוימות שניתן לגבות מנכסי החוסכים כמפורט לעיל. הדיווח על הוצאות אלו מופיע כיום באופן חלקי ומתומצת בדוחות הכספיים ובדוח לעמית. לפיכך נוצר הצורך לפרט את מרכיבי ההוצאות הישירות הנגבות בשל ביצוע עסקאות בגופים המוסדיים, תוך התייחסות לתיקון שבוצע בשנת 2014. חוזר זה נועד להגביר את רמת המידע המוצג לציבור וליצור מנגנון פיקוח שקוף ביחס לגביית הוצאות אלו.

20. בחודש מרס 2015 פורסמה עמדת ממונה בעניין הוצאות ישירות בשל השקעה בקרן של קרנות. על פי נייר העמדה, בעת השקעה בקרן המשקיעה בקרן, קרן חוץ או קרן השקעה ("קרן של קרנות") יש לקחת בחשבון במסגרת ההוצאות המותרות בניכוי בשיעור של 0.25% מהשווי המוערך של נכסי קופת הגמל גם את ההוצאות הנגבות על ידי הקרן של הקרנות והוצאות נוספות, ככל שנגבות, במישרין או בעקיפין, על ידי קרנות בהן משקיעה הקרן של הקרנות.

21. בחודש אפריל 2015 פורסם חוזר דיווח לממונה על שיעורי דמי ניהול במוצרי חיסכון פנסיוני. כצעד משלים לקביעת תקרת דמי הניהול מוקם במשרד האוצר מחשבון דמי ניהול, שיאפשר לחוסכים להשוות בין שיעורי דמי הניהול המקסימאליים המוצעים למצטרפים חדשים לקופות הגמל השונות. החוזר קובע הוראות לגבי פרסום של דמי הניהול שהגוף המוסדי מציע ללקוחות חדשים לפי סוג מוצר, גיל, צבירה, סכום הפקדה, ערוץ ההפצה וכו. החוזר נכנס לתוקף עם פרסומו.

22. ביום 4 באפריל, 2015 התפרסם חוזר דרך גביית דמי ניהול מיתרה צבורה על ידי גוף מוסדי. מבדיקות שנערכו לאחרונה ע"י הממונה, נמצא כי גופים מוסדיים חישבו ודיווחו בצורה שונה את אופן גביית דמי ניהול מיתרה צבורה של עמיתים בקופות גמל. על כן, חוזר זה קובע דרך אחידה לחישוב ודיווח של דמי ניהול מיתרה צבורה בין כלל הגופים המוסדיים וקופות הגמל. קביעת דרך אחידה כאמור נדרשת על מנת שניתן יהיה לקיים השוואה מדויקת בין דמי הניהול אשר נגבים בקופות הגמל השונות. הוראות חוזר זה יחולו על כל קופות הגמל, למעט תכניות ביטוח ששווקו לפני שנת 2013. תחילתו של החוזר ביום 1 בינואר, 2016.

23. ביום 20 באפריל, 2015 התפרסם חוזר כללים למתן היתר שליטה נוסף בחברה מנהלת, בחוזר נקבע כי מתן היתר שליטה נוסף בחברה מנהלת לחברה לה כבר קיים היתר שליטה בחברה מנהלת, יינתן בכפוף לכך שניהול הנכסים המנוהלים על ידי החברה המנהלת הנרכשת יועברו לידי חברה מנהלת שבה שולט הרוכש, תוך 90 ימים ממועד הרכישה של החברה המנהלת הנרכשת, כך שהרוכש ישלוט בחברה מנהלת אחת. תחילתו של חוזר זה ביום פרסומו. הוראות חוזר זה יחולו על הליכי רכישה של חברה מנהלת שהחלו לפני 11 בספטמבר, 2014, שלא הסתיימו לפני מועד זה.

24. ביום 28 באפריל, 2015 התפרסם חוזר קצבת נכות בקרן פנסיה במקרה של זכאות לקצבה ממקור אחר. החוזר עוסק בעיקר בנושא קיזוז קצבת נכות המשולמת ממקור אחר כמפורט בחוזר. על פי החוזר נקבע סכום מינימאלי לתשלום נכות בשיעור של 25% מההכנסה הקובעת כפול שיעור הנכות (במקרה שהקיזוז מהמקור האחר מביא לתוצאה נמוכה מ25%). החוזר גם קובע הוראות לעניין תשלום מקדמות לפנסיית נכות ואפשרויות לקיזוז המקדמות על פי הצורך.

25. ביום 6 במאי, 2015 התפרסם חוזר מבנה אחיד להעברת מידע ונתונים בשוק החיסכון הפנסיוני .בחוזר זה עודכנו הוראות חוזרים קודמים בנוגע למבנה העברת הנתונים. מועד תחילת האינטגרציה מול המסלקה הפנסיוניות לצורך הערכות להפעלת הפעולות החדשות יהיה ביום 3 באוגוסט, 2015.

26. ביום 10 במאי, 2015 התפרסם חוזר הלוואות ממונפות. מטרת חוזר זה היא לקבוע הוראות לעניין חובות ועדת השקעות טרם מתן הלוואה ממונפת, המוגדרות בחוזר כהלוואה מותאמת (Tailor Made) שניתנה לצורך רכישת שליטה בתאגיד, הלוואה מותאמת שהבטוחה העיקרית בגינה היא מניות שמקנות שליטה בתאגיד או הלוואה מותאמת שניתנה לצורך תשלום דיבידנד, וכן לקבוע נושאי דיווח לוועדה אודות הלוואות כאמור שנתן גוף מוסדי. על פי החוזר, ועדת השקעות של גוף מוסדי תדון לפחות אחת לשנה במדיניות הגוף המוסדי ביחס להלוואות ממונפות. במסגרת הדיון תהא התייחסות בין היתר למדיניות הגוף המוסדי ביחס למתן הלוואות ממונפות, היקף החשיפה הכולל של הגוף המוסדי להלוואות ממונפות ושיעור החשיפה להלוואות כאמור בתאגיד בודד ובקבוצת תאגידים, הלוואות לרכישת אמצעי שליטה, שאין לגביהן זכות חזרה ללווה. הדיווח בגין הלוואות ממונפות יינתן אחת לשנה לוועדת ההשקעות ויתייחס בין היתר לפירוט חשיפות בודדות לפי לווה וחשיפות ברמת התיק הכולל, התפלגות דירוגי הסיכון וניתוח שינוי הדירוג, פרופיל של תמהיל ענפי וטווחי תקופות לפירעון, הסתברויות לכשל בפירעון הלוואה ממונפת, והפסד בהינתן כשל וכו'. ועדת ההשקעות של גוף מוסדי תדון לפחות אחת לשנה במצב התיק הכולל של ההלוואות הממונפות, לרבות עמידה בתניות פיננסיות ודיון מפורט בכל הלוואה שחרגה מסכום מינימום שאותו קבעה ועדת ההשקעות. תחילתן של הוראות חוזר זה ביום 1 באוגוסט, 2015.

27. ביום 10 במאי, 2015 התפרסם תיקון הוראות החוזר המאוחד - פרק 4 - ניהול נכסי השקעה (הלוואה מותאמת לתאגיד ולבעל שליטה בתאגיד שהיו בקשיים). חוזר זה דן בתנאים אשר חלים על גופים מוסדיים בעת מתן הלוואות מותאמות לתאגיד אשר הוא או בעל השליטה בו היו במהלך שבע השנים שקדמו למתן ההלוואה בקשיים כלכליים. בעת מתן הלוואה מותאמת (הלוואה לבעל שליטה או לתאגיד נשלט שסך ההלוואות המותאמות שנטלו בישראל או מחוץ לישראל מאותו גוף מוסדי או מאותה קבוצת משקיעים, לרבות ההלוואה הנדונה, עולה במועד נטילת ההלוואה על 50 מיליון ש"ח) על ידי גוף מוסדי לתאגיד, בעל השליטה בו או תאגיד אחר הנשלט על ידו, שהיו מעורבים בשבע השנים שקדמו למתן האשראי באחד מהאירועים העסקיים הבאים, גוף מוסדי יביא בחשבון, בין היתר, את המידע הבא: פשיטת רגל אישית של בעל השליטה, פירוק שלא מרצון של תאגיד בשליטת בעל השליטה (להלן: "תאגיד נשלט"), הסדר נושים לפי סעיף 350 לחוק החברות של תאגיד נשלט, קיומם של הליכים שבמסגרתם הוטלה על בעל השליטה אחריות אישית בידי בית המשפט או גוף רגולטורי בקשר עם אירוע עסקי של תאגיד. תחילתן של הוראות חוזר זה ביום 1 בינואר, 2016.

28. ביום 28 במאי, 2015 התפרסם חוזר חובת שימוש במערכת סליקה פנסיונית מרכזית. הממונה קבעה כי גופים מוסדיים ובעלי רישיון מחויבים לבצע מספר פעולות באמצעות מערכת סליקה פנסיונית מרכזית. על פי החוזר, על הגופים המוסדיים להיערך לעבודה מול המסלקה, לשאת בעלויות ההתחברות ותחזוקת החיבור למערכת סליקה פנסיונית מרכזית. כמו כן, גופים מוסדיים יחויבו בדמי שימוש בהתאם להוראות הממונה וכללי המערכת. בחוזר מפורטים הפעולות שיבוצעו באמצעות מערכת סליקה פנסיונית מרכזית וביניהם: טיפול בכל בקשה לביצוע פעולה במוצר פנסיוני או לקבלת מידע אודות מוצר פנסיוני המועברת אליו באמצעות מערכת סליקה פנסיונית מרכזית. העברת מידע בין שני גופים מוסדיים בקשר לניוד כספים, לרבות מידע לגבי ניוד כספים שלא בוצע באמצעות מערכת סליקה פנסיונית מרכזית. העברת היזון חוזר בנוגע לבקשות שנתקבלו במערכת סליקה פנסיונית מרכזית. בחוזר מפורטות הפעולות שבעל רישיון מחויב לבצע באמצעות מערכת סליקה פנסיונית מרכזית בלבד וגוף מוסדי לא יטפל בבקשה שכזו, אם לא הוגשה באמצעות מערכת סליקה פנסיונית, למעט אם נקבע במפורש באותו סעיף קטן כי ניתן להעביר את הבקשה באמצעי אחר ויודיע לבעל הרישיון תוך יום עסקים אחד על אי קבלת הבקשה. תחילתו של חוזר זה ביום 1 בינואר, 2016. במקביל התפרסם חוזר תשלום עבור שימוש במערכת סליקה פנסיונית מרכזית. גוף מוסדי ישלם לספק, בתחילת כל שנה קלנדרית, דמי שימוש בסך 3,000 ש"ח כולל מע"מ. גוף מוסדי ישלם לספק, באופן חד פעמי, עבור התחברות לסביבת הניסוי של מערכת סליקה פנסיונית מרכזית, דמי שימוש בסך 4,500 ש"ח כולל מע"מ. תחילתו של חוזר זה ביום 28 במאי, 2015. החברה נערכה ועודנה נערכת לעבודה מול המסלקה כנדרש.

29. ביום 14 ביוני, 2015 התפרסם חוזר דוח שנתי על יישום הוראות הדין על ידי גופים מוסדיים – תיקון. כזכור, מדי שנה, נדרש גוף מוסדי למסור דוח שנתי על יישום הוראות הדין בנושאים שונים המפורטים בטבלת אקסל המצורפת לחוזר (והעשויה להשתנות מדי שנה).

30. ביום 11 ביוני, 2015 התפרסם מסמך סוגיות בנושא מסלולי השקעה בקופות גמל, המבהיר סוגיות לגבי חוזר 2015-9-7 שעניינו הוראות לעניין הקמה של מסלולי השקעה תלויי גיל ומסלולי השקעה מתמחים, קביעת מדיניות השקעה ושמות למסלול השקעה ושינוי מדיניות השקעה של מסלולי השקעה בקופ"ג. על פי הוראות החוזר, גוף מוסדי יידרש להקים מסלולי ברירת מחדל תלויי גיל, החל משנת 2016, בקופות הגמל שבניהולו, ולהתאים את מלאי מסלולי ההשקעות הקיימים לפי הוראות אלו. בהמשך לפרסום החוזר ולאור פניות שהתקבלו באגף שוק ההון, פרסם אגף שוק ההון את התייחסותו בנוגע לסוגיות שונות בנושא.

31. ביום 23 ביוני, 2015 התפרסם חוזר מסמך הנמקה. בסמוך למתן המלצה בדבר חיסכון פנסיוני של לקוח, נדרש בעל רישיון להעביר ללקוח מסמכים המפרטים את הנימוקים להמלצתו (באופן ממוחשב). במסמך ההנמקה החדש הורחבו חובות הגילוי של סוכן הביטוח, וכעת עליו להצהיר על סוג הרישיון שלו, אופן התגמול והזיקה שלו לגוף המוסדי. כמו כן, על סוכן הביטוח יהא לציין האם המוצר עליו המליץ משתתף במבצע קידום מכירות ולפרט את מהות התגמול והתנאים לקבלתו. קיימת בחוזר הבחנה בין שלושה סוגים של מסמכי הנמקה בהתאם למצב של הלקוח, וכן נוסף חיוב של בעל רישיון לפנות למסלקה הפנסיונית על מנת לקבל מידע אודות המוצרים הפנסיונים של הלקוח. מסמך הנמקה מלא, ימולא בין היתר: בעת בפגישת ייעוץ או שיווק פנסיוני עם בעל רישיון חדש, במפגש הנוגע לפרישה לקצבה. בעת משיכת סכום של יותר מ- 50,000 ש"ח. מסמך הנמקה ממוקד, במסמך זה ימולאו רק פרטיהם של המוצרים שאליהם מתייחסת המלצת בעל הרישיון, במקרים הבאים: בקשת משיכת כספים שלא כדין בסכום שאינו עולה על 50,000 ש"ח. בכל הליך שיווק או ייעוץ פנסיוני הנוגע אך ורק לקרן השתלמות. בהליך שיווק או בייעוץ פנסיוני הנוגע אך ורק לשינויים במוצר הפנסיוני הקיים של הלקוח. סיכום שיחה, בעל רישיון יהיה רשאי להעביר ללקוח סיכום שיחת הייעוץ או השיווק הפנסיוני, במקום מסמך הנמקה, במקרים המפורטים בחוזר, וביניהם: העלאת שיעור ההפקדה למוצר פנסיוני, משיכת כספים כדין, צירוף לריסק זמני וכו'. תחילתו של חוזר זה ביום 1 ביולי, 2016.

32. ביום 24 ביוני, 2015 התפרסם חוזר הפקדת כספים במעמד עצמאי לקופת גמל בניהול אישי. על פי החוזר, בקופת גמל בניהול אישי, ניתן לנהל כספים של עמית עצמאי שהופקדו לקופת גמל לקצבה, בסכום שאינו עולה על ארבע פעמים הסכום הקובע (סכום בגובה מכפלת סכום הקצבה המזערי במכפיל ההמרה להון), היינו כ- 4 מיליון ש"ח, ובלבד שהתקיים אחד מאלה: א. מופקד לזכותו של העמית סכום בגובה הסכום הקובע בקופת גמל לקצבה שאינה קופת גמל בניהול אישי. ב. העמית מקבל קצבה מקופת גמל לקצבה או מקבל פנסיה תקציבית, שאינה פחותה מסכום הקצבה המזערי. הוראות חוזר זה יחולו על חברות מנהלות של קופות גמל בניהול אישי. תחילתו של חוזר זה ביום ביום 1 ביולי, 2015.

33. ביום 15 ביולי, 2015 התפרסמה הצעת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(תיקון מס' 12), התשע"ה-2015. במסגרת התזכיר מוצע: א. לבטל את המינוח "קופת גמל לא משלמת לקצבה" ולשנות את שם קופת הגמל לתגמולים לגבי כספים שהופקדו לאחר שנת 2008 ל"קופת גמל לחסכון". כמו כן, מוצע לאפשר לחוסכים לבצע משיכה במישרין גם מקופת גמל לחסכון. ב. לאפשר תשלום קצבה מקופת גמל לחסכון באמצעות שילוב של משיכה תקופתית (אנונה) ורכישת ביטוח אריכות ימים ממבטח חיצוני. ג. לקבוע כי בעת הצטרפות לקרן פנסיה חדשה יועברו כספי החיסכון העומדים לרשות חוסך בחשבונות לא פעילים בקרנות פנסיה חדשות אחרות לקרן הפנסיה אליה הוא מבקש להצטרף. בנוסף, ועל מנת להתמודד עם המלאי הקיים של הכספים המנוהלים כיום בחשבונות לא פעילים, מוצע לקבוע מנגנון לאיחוד כספים כאמור.

34. בחודש אפריל 2015 התפרסם פרק נוסף בקודקס הרגולציה שעניינו מדידה, הון וניהול נכסים והתחייבויות. בפרק זה מובאות הוראות המדידה של התחייבויות ביטוח חיים, ביטוח כללי, ביטוח בריאות ופנסיה. מועד כניסת הפרק לתוקף ביום 1 ביוני 2015. בחודש ספטמבר 2015 התפרסם פרק נוסף שעניינו דיווח לממונה על שוק ההון. בפרק זה מקובצות למעשה כל הוראות הדיווח של גופים מוסדיים לממונה, בין אם חובת הדיווח היא במישרין לממונה ובין אם היא באמצעות אתר האינטרנט של הגוף המוסדי. הוראות הדיווח שבחלק זה מוצגות בנפרד לקרן פנסיה, לקופת גמל, לחברה מנהלת ולחברת ביטוח ומסודרות לפי תדירות הדיווח (חודשית, רבעונית, חצי שנתית ושנתית). כמו כן, נכללות בחלק זה הוראות דיווח לממונה על שוק ההון שאינן הוראות דיווח תקופתי, אלא הוראות דיווח מיוחדות. מועד כניסת הפרק לתוקף ביום 1 בנובמבר, 2015.

35. ביום 14 ביולי, 2015 התפרסמה עמדת ממונה: ממצאי בדיקה רוחבית בנושא איסוף מידע סטטיסטי לגבי יישוב תביעות ואופן טיפול בבקשות למשיכה ולהעברת כספים. חוזר גופים מוסדיים 2011-9-6 "איסוף מידע סטטיסטי לגבי יישוב תביעות ואופן טיפול בבקשות למשיכה והעברת כספים" פורסם במרס 2011. בחוזר נקבע כי גוף מוסדי נדרש לאסוף ולשמור את נתוני התביעות והבקשות של השנה הקודמת ולדווח לגביהן לממונה במועד הנדרש בחוזר ובהתאם לנספחיו. לאור ממצאי בדיקות שנערכו בגופים המוסדיים לעניין נתוני חיסכון פנסיוני, מתפרסמת עמדת הממונה באשר להגדרת ולהתייחסות למושגים: טיפול בבקשה ומשך הזמן לטיפול בבקשה. בעמדת הממונה מפורטים היישומים הראויים אשר יש לנהוג על פיהם.

36. בחודש אוגוסט 2015 התפרסם חוזר עקרונות לעריכת חיתום רפואי במטרה לקבוע עקרונות מנחים לביצוע הליך חיתום רפואי. לחוזר מצורפת כנספח רשימה מפורטת של נהגים שניתן לעשות בהם שימוש בהליך חיתום רפואי (לדוגמה- ניתן לשאול שאלות עקיפות בדבר התנהלות יום יומית של המועמד לביטוח, או לבצע בדיקה המתאימה לבחינת מצב קוגניטיבי, במקום לשאול "האם אתה חולה באלצהיימר או בדמנציה", או שאלה בנוסח דומה לה) ונהגים שאין לעשות בהם שימוש (לדוגמה- אין לשאול את המועמד לביטוח "האם היית חולה ב- X השנים האחרונות", "האם סבלת או אתה סובל ממחלה כלשהי"). יש להתאים את אופן התשאול הרפואי לסוג המידע המבוקש ולמאפייני המועמד לביטוח בשים לב למאפייני המועמד לביטוח, לרבות לעניין גילו, רמת שליטתו בשפה העברית ומצבו הנפשי הנחזה או מצבו הרפואי הנחזה. תוכן השאלות בשאלון רפואי, מספרן והיקפן ייקבע בהתחשב באופן הצירוף לביטוח, לסוג הביטוח אליו מבקש המועמד לביטוח להצטרף ולסכום הביטוח אותו מבקש המועמד לביטוח לרכוש. גוף מוסדי יודיע למועמד לביטוח על תוצאות הליך החיתום הרפואי תוך 90 ימים ממועד בקשת ההצטרפות לביטוח. תחילתן של הוראות חוזר זה החל מיום 1 באפריל, 2016 והן יחולו על כל הליך חיתום רפואי שיבצע גוף מוסדי החל ממועד התחילה.

37. בחודש ספטמבר 2015 התפרסם מסמך שעניינו בחירת ספק שירותי משמורת (Custodian) על ועדת ההשקעות במשקיעים מוסדיים, המנהלים כספי מבוטחים ועמיתים בהיקף של לפחות 4 מיליארד ש"ח בנכסים פיננסיים בחו"ל, לקיים דיון בוועדת ההשקעות בנושא בחירת ספק שירותי משמורת (בנק מקומי אל מול התקשרות ישירה עם גלובל קסטודי), ולהעביר את פרוטוקול הדיון לידי רו"ח אסף דהן, לא יאוחר מיום 31 במרס, 2016.

38. בחודש אוקטובר 2015 התפרסם חוזר המהווה תיקון לחוזר מדיניות תגמול בגופים מוסדיים מאפריל 2014. לאור הרגולציה הבינלאומית הנוגעת למדיניות התגמול, עולה הצורך לעדכן גם את הוראות החוזר העוסק במדיניות התגמול. התיקון עוסק בין היתר, בנושאים הבאים:
תגמול דירקטור שאינו דירקטור חיצוני או דירקטור בלתי תלוי וכן יו"ר דירקטוריון- לא יכלול רכיב משתנה בשל כהונתו. תגמול דירקטור רגיל יהא כתגמול דירקטור חיצוני. תגמול יו"ר הדירקטוריון יקבע כמכפיל לתגמול של דח"צ ותחול חובת פרסום גובה המכפיל.
גוף מוסדי לא יישא בעלויות העסקת עובד או בעל תפקיד מרכזי בו בשל כהונתו בתאגיד אחר, לרבות כהונה בתאגיד אחר שהוא חלק מקבוצת משקיעים אליה משתייך הגוף המוסדי (אלא אם יש לו קשר ענייני חזק לתפקידו בגוף המוסדי).
בין השיקולים בקביעת מדיניות התגמול יש לקחת בחשבון גם תזכירי חוק וכן עמדות של המפקח בקשר לתגמול. בחוזר מפורטות הנחיות באשר להשבה של רכיב משתנה. תחילתן של הוראות תיקון זה, ביום 7 באוקטובר, 2015, והן יחולו על הסכם תגמול שאושר מיום התחילה ואילך, לרבות הארכה או שינוי של הסכם תגמול קיים. באשר להוראות בעניין עלויות העסקת עובדים ובעלי תפקיד מרכזי בקבוצת משקיעים, תחילתן של ההוראות תהיינה בתום שישה חודשים מיום התחילה. הסכמי תגמול שאושרו לפני יום התחילה יותאמו להוראות תיקון זה עד ליום 31 בדצמבר, 2017.

39. בחודש ספטמבר, 2015 התפרסם צו מס ערך מוסף (שיעור המס על עסקה ועל טובין)(תיקון) התשע"ה-2015, הקובע כי המע"מ ירד לשיעור של 17% החל מיום 1 באוקטובר, 2015.

40. בחודש יוני, 2015 התפרסם תזכיר חוק להסדרת חובות (תיקוני חקיקה), התשע"ה- 2015. בחודש נובמבר, 2014 פרסמה הוועדה לבחינת הסדרי חוב בישראל (להלן: "הוועדה") את המלצותיה, לאחר שבחנה את תחום הסדרי החוב בישראל, וגיבשה המלצות במטרה לצמצם את ההשפעות השליליות הנלוות למקרים שבהם חברות לוות נקלעות לקשיים וקיים סיכון ממשי להחזר החוב אותו נטלו.
בין המלצות הוועדה: בניה של תהליך המתייחס לאפשרות הכניסה של חברה להסדר חוב, מן המועד שבו קיימת אפשרות לבעיה פיננסית ועד למועד שבו נמצא פתרון לבעיה זו, אם בדרך של הסדר חוב ואם בדרך אחרת (להלן: "מתווה השלבים").
וכן קביעת כללים בהיבטים נוספים הנוגעים לתהליך מתן האשראי ותמחורו ולתהליך ניהול האשראי ותהליך הסדר החוב.

41. בחודש מאי, 2015 התפרסמו שתי טיוטות בעניין ממשל תאגיד בהשקעות (הלוואות מותאמות). על פי דברי ההסבר, בשנים האחרונות ניכרת מגמת גידול בהיקף ההלוואות המותאמות (tailor made) שנותנים גופים מוסדיים. לאור מגמה זו, מינה הממונה את הוועדה לבחינת אופן השקעת גופים מוסדיים בהלוואות מותאמות (להלן: "ועדת גולדשמידט") על מנת להציע הסדרה ראויה, ודרכי עבודה שיהלמו את היקף הפעילות הגדל. ועדת גולדשמידט הגישה את המלצותיה בחודש אפריל 2014.
ההמלצות נוגעות, בין היתר, לתפקידי הדירקטוריון, ועדת ההשקעות ביחס למתן הלוואות מותאמות על ידי הגוף המוסדי ולאופן השתתפות של גוף מוסדי בעסקאות קונסורציום וסינדיקציה. לאור כך, מתפרסמות כעת שתי טיוטות:
טיוטה שניה לתיקון הוראות חוזר "ניהול סיכוני אשראי אגב פעילות השקעות" במטרה להגביר את מעורבות ואחריות הדירקטוריון וועדת ההשקעות בתחום מתן הלוואות מותאמות על ידי גוף מוסדי תוך שימת לב לקצב הגידול של אפיק זה מתוך תיק ההשקעות הכולל בישראל ומחוץ לישראל, לפי העניין.
טיוטה שניה לתיקון הוראות "ניהול נכסי השקעה" שעניינה ועדת אשראי פנימית, בקרת השקעות וטיפול בחובות בעייתיים, מינוי וועדת אשראי פנימית, הרחבת תפקידי יחידת בקרת השקעות וטיפול בחובות בעייתיים.

42. בחודש מאי 2015 התפרסמה הצעת חוק ההגבלים העסקיים (תיקון- בעל השפעה מהותית והוראות שונות), התשע"ה-2015. מוצע להסמיך את הממונה על ההגבלים העסקיים לקבוע בכללים תנאים ואמות מידה לסוגי נכסים או לסוגי שירותים, אשר לגביהם ניתן להכריז על אדם כבעל השפעה מהותית, אם בידו ריכוז בשיעור הנמוך ממחצית מכלל האספקה או מכלל הרכישה של כלל הנכסים או כלל השירותים, ויש בריכוז כאמור כדי להשפיע השפעה מהותית על השוק לעניין אותם נכסים או נכסים הקשורים להם או אותם שירותים או שירותים הקשורים להם, באופן העלול להפחית את התחרות בעסקים, או לגרום לפגיעה בציבור. כמו כן, מוצע לחייב בעל מונופולין, וכן חברי קבוצת ריכוז ובעל השפעה מהותית, לפרסם דוחות כספיים.

43. בחודש אוגוסט 2015 התפרסם תזכיר חוק ההתייעלות הכלכלית לשנים 2015-2016 (תיקוני חקיקה) התשע"ה- 2015. התזכיר מורכב מפרקים שונים וביניהם פרק לעניין ייעוץ פנסיוני ושיווק פנסיוני- על פי דברי ההסבר, מוצע לקבוע שבעל רישיון סוכן ביטוח בענף ביטוח פנסיוני לא יהיה רשאי לספק שירותי תפעול למעסיק שהוא מקבל עמלה בעד אחד מעובדיו. מוצע לעגן את זכות העובד לקבל ייעוץ בדבר החיסכון הפנסיוני שלו מבעל רישיון שבו הוא בחר ולאסור על המעסיק להתנות על ביצוע עסקה במוצר פנסיוני בביצועו על ידי בעל רישיון מסוים, ובכלל זה בעל הרישיון המספק למעביד שירותי תפעול. עוד מוצע לקבוע כי סוכן ביטוח פנסיוני יידרש לבחור בין קבלת עמלת הפצה מגוף מוסדי לבין קבלת תשלום מהלקוח ישירות בקשר עם ביצוע עסקה או שיווק פנסיוני, כך שסוכן ביטוח פנסיוני לא יהא רשאי לגבות מלקוח, בנוסף לעמלת ההפצה המשולמת על ידי הגוף המוסדי, גם תשלומים בעבור הטיפול במוצר הפנסיוני.

44. בחודש אוקטובר 2015 התפרסמה טיוטת חוזר ניהול סיכוני אבטחת מידע בגופים מוסדיים, במטרה לעדכן את הוראות החוזר משנת 2006. על פי דברי ההסבר, הטיוטה מהווה מסגרת פעולה מינימאלית לניהול סיכוני אבטחת מידע ובכללם סיכוני סייבר באופן עדכני ושוטף. הטיוטה יוצרת, בין היתר, פלטפורמה לפעילות דיגיטלית מלאה מול לקוחות, מאפשרת שימוש במחשוב ענן ומרחיבה את ההיבט הרגולטורי בתחום הסייבר. כמו כן, הטיוטה מסדירה את פעילות הממשל התאגידי הקשורה להיבטי סיכוני אבטחת מידע וסייבר. על פי הטיוטה, גופים מוסדיים נדרשים לאסוף מודיעין כנגד מתקפות עתידיות במערכת הפיננסית, להתכונן להפעלה דיגיטלית מלאה של מערכות המידע, כולל שיווק ומכירה והעברת מידע של מוצרי ביטוח ומוצרים פנסיוניים. ההוראות החדשות מרחיבות גם את כל ההיבט הרגולטורי לתחום הסייבר, כולל דרישה למוכנות של גופים מוסדיים לאירועי חירום, תרגול ודיווח לממונה על שוק ההון. הטיוטה מתייחסות גם לסוגיית מחשוב הענן. הממונה מאפשרת לגופים להשתמש במערכות ענן, בכפוף להערכת סיכונים ייעודית ולהחלטת דירקטוריון. ההוראות אוסרות על גוף מוסדי לאחסן מידע בענן מחוץ למדינת ישראל על נתוני לקוחות, אלא אם קיימת ודאות שספק הענן מקיים רמת הגנת פרטיות בהתאם להוראות הדין הישראלית ושהוא עומד בהגדרת הגנת מידע ופרטיות של האיחוד האירופי.

45. בחודש אוגוסט 2015 התפרסם חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (תיקון מס' 12) התשס"ה-2005. השינויים העיקריים הינם: במטרה להגביר את השקיפות ויכולת ההשוואה של החוסכים בין תקנוני קופו"ג, בסמכות המפקח ליתן הוראות בדבר זכויות וחובות של העמיתים, אשר ייקבעו בתקנון הקופה. מעסיק לא יכול להתנות את שיעור ההפקדות משכר העובד שהמעסיק נדרש להפקיד לקופ"ג למרכיב תשלומי המעסיק, לרבות השיעור משכר העובד שמשולם לרכישת אובדן כושר עבודה מכספי המעסיק ולמרכיב התשלומים בעבור פיצויים, בהפקדה לקופה מסוימת, לסוג מסוים של קופה או לקופה שיבחר העובד מתוך רשימה מסוימת של קופות. לפני כשנתיים קבעה הממשלה בהוראת שעה פרק זמן מוגבל שבו יכלו החוסכים למשוך משיכה מוקדמת של כספים מקופת גמל שאינה פעילה ויתרתה 7,000 ש"ח ומטה, וזאת מבלי לשלם עבור המשיכה המוקדמת. התיקון כעת בחוק, הופך הוראה זו לקבועה ובתנאי שהיתרה בקופה לא תעלה על 8,000 ₪. מועד כניסת התיקון לתוקף ביום 29 בדצמבר 2015.

46. בחודש ספטמבר 2015 התפרסם חוזר מסלולי השקעה בקופות גמל. מטרת החוזר לקבוע כללים להקמת מסלולי ברירת מחדל המותאמים לגיל העמיתים בקופות גמל. כמו כן החוזר מסדיר כללים אחידים לקביעת שמות ומדיניות השקעה במסלולים שונים (מתמחים ושאינם מתמחים).בין היתר נקבע כי אין לקבוע שם מטעה או שם כזה שעולה ממנו הבטחה להשגת או עמידה בקריטריון איכותי או כמותי. שם של מסלול ההשקעה יותאם למדיניות ההשקעה התקנונית. במהלך השנה הראשונה מיום הקמת המסלול, יהיה גוף מוסדי רשאי לחרוג ממדיניות ההשקעות התקנונית כל עוד יתרת הנכסים במסלול, לדעת הגוף המוסדי, אינה מספקת לצורך ניהול ההשקעות במסלול בהתאם למדיניות ההשקעות שנקבעה במסלול. תחילתו של חוזר זה ביום 1 בינואר 2016. אולם לעניין פוליסות ביטוח שהן קופות ביטוח ששווקו לפני שנת 2004, תחילתו של החוזר תהא ביום 1 בינואר 2017.

47. בחודש ספטמבר 2015 התפרסם מכתב מטעם הממונה לגבי אופן הצגת תשואה עבור מסלול אשר שונתה מדיניות ההשקעה שלו למסלול מותאם גיל. במסגרת המכתב האמור פרסמה הממונה הנחיות לאופן הדיווח על שינוי מדיניות במסגרת הדיווח החודשי לממונה ולאופן פרסום והצגת תשואה עבור מסלול השקעה שמדיניותו שונתה, וכן הנחיות בדבר אופן הדיווח של גופים מוסדיים במערכת אותות עבור מסלול כאמור.

48. בחודש יולי 2015 התפרסם תיקון לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים(קופות גמל)(רכישה ומכירה של ניירות ערך), התשס"ט 2009 ותקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים(קופות גמל)(קופות גמל בניהול אישי) התשס"ט- 2009. התיקון לתקנות נועד להגביר את השקיפות בתהליך בחירת הברוקרים והקסטודיאן על ידי הגופים המוסדיים וכן לטפל בהתקשרות עם צד קשור ו/או עם תאגיד בנקאי המתפעל את כספי העמיתים המנוהלים בחברה. זאת, בשל ניגוד העניינים העלול להיווצר בהתקשרויות אלו. שירותי ברוקראז' – פעילות ברוקראז' באמצעות צד קשור ו/או גוף מתפעל נאסרה. שירותי קסטודיאן - הוצע לחייב משקיע מוסדי לקיים הליך תחרותי גם לצורך החזקה וסליקה של ניירות. כמו כן, הוצע לקבוע כי לא ניתן יהיה להחזיק ולסלוק ניירות ערך באמצעות המתפעל. בנוסף, הוצע לקבוע כי תשלום עמלה בגין סליקה של ניירות ערך לא ייגזר כשיעור באחוזים מהיקפה הכספי של פעולת רכישה/מכירה בודדת, אלא יגבה לפי המבנה המקובל בשווקים המפותחים בעולם.

49. בחודש יולי 2015 התפרסם חוזר אישור מראש להעברת ניהול של קופת גמל, במטרה להסדיר את אופן הגשת בקשה לממונה לאישור מראש של העברת ניהול של קופת גמל וכן את אופן ידוע עמיתי קופת הגמל ומעסיקיהם על העבת הניהול. בחוזר מפורטות הדרישות מהקופה המעבירה והמקבלת טרם ולאחר ביצוע העברה, באשר לאופן יידוע העמיתים והמעסיקים, וכן אופן הפניה לממונה לצורך קבלת אישור מראש. חוזר זה חל על כל החברות המנהלות מיום 22 ביולי 2015.

50. בחודש נובמבר 2015 התפרסם חוזר בנושא דוח תקופתי של חברות מנהלות. מטרת חוזר זה לעדכן את דוח תיאור עסקי תאגיד ודוח דירקטוריון הכלולים בדוח התקופתי של חברות מנהלות, כך שיהיו ממוקדים, עדכניים ובמבנה אחיד. בהתאם להוראות החוזר, דוח רבעוני יהיה מצומצם וייערך בהנחה שבפני קוראו מצוי גם הדוח התקופתי השנתי האחרון ואין צורך לחזור על מה שכבר נכלל בו. בדוח רבעוני ייכללו, לכל הפחות, הנושאים הבאים: הסברים לגבי אירועים ושינויים שחלו במצב ענייני החברה ברבעון ומתום שנת הדיווח האחרונה עד יום הדוח ושהשפעתם על הדוחות הרבעוניים מהותית; כל שינוי או חידוש מהותי שאירעו בעסקי החברה בכל ענין שיש לתארו בדוח תיאור עסקי התאגיד; במסגרת תיאור שינויים במגבלות ופיקוח החלים על פעילות החברה, ככל שקיימים - יש לכלול רק הוראות דין סופיות וטיוטות שפורסמו בעלות השלכה מהותית ביותר או שעתידה להיות להן השלכה מהותית ביותר על הדוחות הכספיים של החברה. החוזר כולל הוראות בדבר עקרונות הדיווח, אישור וחתימת הדוחות. בנוסף, בחוזר נכללת הוראה לגבי דיווח לממונה במקרה בו התגלתה טעות מהותית בדוחות כספיים של חברה מנהלת. הוראות החוזר יחולו על כל החברות המנהלות, למעט חברה המנהלת רק קרן פנסיה ותיקה. תחילתן של הוראות החוזר החל מהדוחות הכספיים לשנת 2015 (נתוני חשבונות לא פעילים ביתרה של עד 8,000 ש"ח ידווחו החל מהדוחות הכספיים לשנת 2016).

51. בחודש יולי 2015 התפרסמה הצעת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(תיקון מס'12), התשע"ה-2015. במסגרת התזכיר מוצע: א. לבטל את המינוח "קופת גמל לא משלמת לקצבה" ולשנות את שם קופת הגמל לתגמולים לגבי כספים שהופקדו לאחר שנת 2008 ל"קופת גמל לחסכון". כמו כן, מוצע לאפשר לחוסכים לבצע משיכה במישרין גם מקופת גמל לחסכון. ב. לאפשר תשלום קצבה מקופת גמל לחסכון באמצעות שילוב של משיכה תקופתית (אנונה) ורכישת ביטוח אריכות ימים ממבטח חיצוני. ג. לקבוע כי בעת הצטרפות לקרן פנסיה חדשה יועברו כספי החיסכון העומדים לרשות חוסך בחשבונות לא פעילים בקרנות פנסיה חדשות אחרות לקרן הפנסיה אליה הוא מבקש להצטרף. בנוסף, ועל מנת להתמודד עם המלאי הקיים של הכספים המנוהלים כיום בחשבונות לא פעילים, מוצע לקבוע מנגנון לאיחוד כספים כאמור.

52. בחודש יולי 2015 התפרסמה טיוטת חוזר בנושא הלוואות למבוטחים ולעמיתים, במטרה להסדיר את אופן העמדת ההלוואות הניתנות על ידי גופים מוסדיים למבוטחים ולעמיתים כנגד כספי החיסכון הצבורים שלהם, הבטחת התאמתן של הלוואות אלו למדיניות ההשקעה של הגוף המוסדי ובחינת מידת כדאיות ההשקעה באפיק זה, יצירת מנגנונים נאותים לבחינת רמת הסיכון של ההלוואה הבודדת ותמחורה באופן התואם את רמת הסיכון שלה ואת מחיר השוק, והבטחת קיומם של מנגנוני ניהול, פיקוח ובקרה נאותים להעמדת הלוואות מסוג זה על ידי הגוף המוסדי. בטיוטה מוצע בין היתר, כי כספים שאינם נזילים בעת מועד פירעונה הסופי של ההלוואה לא יוכלו להיחשב כבטוחה. בנוסף, על ועדת ההשקעות לבחון את אפיק ההלוואה באותו האופן שבו נבחנת כל השקעה אחרת.

53. בחודש יולי 2015 התפרסמו טיוטות לתיקון חוזר הוראות לניהול קרן חדשה וחוזר הוראות לדיווח כספי לקרנות פנסיה חדשות. בהתאם לטיוטות, מוצע לחשב את הגרעון/עודף בהתחייבות האקטוארית הנובע מהפער שבין הנחת הריבית השנתית להיוון לעקום הריבית להיוון במועד הפרישה שיומר למקדם, שמשקף את פריסת הפער במחויבות האקטוארית ועדכון הקצבה בהתאם לפער זה בפריסה ל-20 שנה (או תקופת תשלום קצבת הזקנה - הקצר מבין השניים), כאשר לתקנון יצורפו טבלאות מקדמי עדכון ל-5 עקומי ריבית במועד הפרישה המייצגים מדרגות בין 1.5% ל-3.5%. עוד מוצע כי פנסיית הזקנה תעודכן אחת לרבעון בהתאם להוראות הקיימות, ובנוסף תעודכן בהתאם למקדם העדכון האמור. לדעת החברה טיוטת החוזרים עשויה לגרום לכך שבסביבת הריבית הנוכחית, פנסיית הזקנה שתשולם לפנסיונר עלולה לפחות עם השנים, או לחילופין, נכסי הפנסיונרים יושקעו בנכסי סיכון בהיקף משמעותי בניסיון להביא לכך שהתשואות יפצו על מקדם העדכון כאמור לעיל.

54. בחודש ספטמבר 2015 התפרסמה טיוטת תקנות חלוקת חיסכון פנסיוני בין בני זוג שנפרדו (הגשת בקשה), התשע"ה – 2015. באוגוסט 2014 נחקק החוק לחלוקת חיסכון פנסיוני בין בני זוג שנפרדו, התשע"ד-2014 (להלן – החוק). תחילתו של החוק נקבעה ליום 6 בפברואר 2015. בהתאם לסעיף 3 לחוק, אם התקיימו התנאים הקבועים בחוק רשאי בן זוג לשעבר של עובד או גמלאי להגיש לגוף משלם בקשה לרישום פרטי פסק דין לחלוקת חיסכון פנסיוני וזאת לצורך חלוקת החיסכון הפנסיוני בין בני הזוג (להלן – בקשה לרישום). בהתאם לסעיף 5 לחוק, שר האוצר, באישור ועדת העבודה הרווחה והבריאות של הכנסת, רשאי לקבוע הוראות בעניין בקשה לרישום, פרטי הבקשה והמסמכים שיצורפו אליה, אופן הגשת הבקשה ופרקי הזמן המירביים ממועד הגשת הבקשה ועד קליטתה וממועד קליטת הבקשה ועד רישום הערה לפי סעיף 4 לחוק. מטרת תקנות אלו לקבוע הוראות אלו.

55. בחודש ספטמבר 2015 התפרסם מסמך בעניין חובות גוף מוסדי לעניין הלבנת הון בהתייחס להליך גילוי מרצון. מטרת המסמך להעלות את מודעות הגופים הפיננסיים לעניין הליך גילוי מרצון ולהבהיר את עמדת המפקח בנוגע לחובות לעניין הלבנת הון, ולהדגיש כי אין בהצגת האישור שהתקבל מרשות המיסים במסגרת הליך גילוי מרצון: כדי לתת פטור כלשהו לגוף המוסדי מקיום חובותיו השונות לעניין איסור הלבנת הון. כדי להוות אסמכתה למקורם הלגיטימי של הכספים המופקדים בחברה. החברה נדרשת במסמך זה לעדכן את הנוהל בהתייחס להליך גילוי מרצון, וכן לוודא כי בעת חשש לפעולה בלתי רגילה בהליך של גילוי מרצון ילקחו בחשבון גם התבחינים הכלולים ברשימת הדגלים האדומים.

56. בחודש ספטמבר 2015 התפרסמה טיוטת צו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של מבטחים, סוכני ביטוח וחברות מנהלות, למניעת הלבנת הון ומימון טרור), התשע"ו- 2015. טיוטה זו באה לתקן את צו איסור הלבנת הון משנת 2000. בין השינויים המופיעים בטיוטה: עד כה היו שני צווים, אחד לביטוח ואחד לגמל, כעת אוחדו הצווים, לצו אחד הכולל את קופות הגמל והביטוח, וכן הוסיפו גם את קרנות הפנסיה. עדכון והוספת הגדרות שונות, כמו "הרשימה"- רשימה מרוכזת של ארגוני טרור מוכרים ושל מי שהוכרז אדם שהוא פעיל טרור, הגדרה של נושא משרה, עו"ד ועוד. נוספה חובת בדיקה של הגופים המוסדיים למול הרשימה. דרישה מהגוף המוסדי לבצע הליך של הכר את הלקוח, לפי מידת הסיכון שלו, בחינת מקור הכספים, מטרת כריתת החוזה והפעילות המתוכננת בו. הופחתו הסכומים בגינם יש לדווח לרשות להלבנת הון. בצו הנוכחי החברה נדרשת לבצע זיהוי אימות רישום ודיווח על הפקדת פרמיות בגובה של מעל 20,000 ש"ח מצטבר בשנה. כעת מגבלה זו נמחקה, ועל החברה לבצע זיהוי אימות רישום ודיווח החל מהשקל הראשון של הפקדה. נוספו הוראות לעניין בקרות שונות אותן יש לבצע על הליך קליטת הכספים בחברה, ועל הצטרפות מבוטחים ועמיתים. נוספה דרישה לקביעת מדיניות וכלים לקביעת מידת הסיכון של הלקוחות.

57. בחודש ספטמבר 2015 הונחה על שולחן הכנסת לקריאה הראשונה הצעת חוק להעמקת גביית המסים ולהגברת האכיפה (אמצעים לאכיפת תשלום מסים ולהרתעה מפני הלבנת הון) (תיקוני חקיקה), התשע"ה-2015. הצעת החוק מביאה מספר חלקים מפרק המיסוי בחוק ההסדרים שפוצלו מהצעת החוק, ובתוכם בעניין חובת דיווח מיוחדת על גופים פיננסיים וסולקים, כך שנתונים על פעילותם של לקוחותיהם בכלל החשבונות העסקיים המנוהלים אצלם ידווחו באופן שוטף לרשות המסים (אחת לחודש); כמו כן, על פי ההצעה נוספו עבירות מס חמורות נוספות כעבירות מקור לפי חוק איסור הלבנת הון.

58. בחודש ספטמבר 2015 התפרסמה טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(משיכת כספים מקופת גמל)(סכומים קטנים), התשע"ו-2015 במטרה להתיר לחוסכים לבצע משיכה מוקדמת של כספי תגמולים (ההוראות לא חלות על כספי פיצויים), עוד לפני גיל הפרישה, מחשבונות קטנים שאינם פעילים בקופות הגמל על מנת שכל בעל חשבון בקופת גמל שלא הופקדו בו כספים מאז ינואר 2012 והסכום בו אינו עולה על 8,000 שקל, יוכל לבצע משיכה חד פעמית של הכספים בפטור ממס. קופות גמל הרלבנטיות על פי הטיוטה הינן קרן ותיקה, קופת גמל לתגמולים, קופת גמל לחיסכון וקופת גמל אישית לפיצויים שאינן קופת ביטוח. מוצע לקבוע כי התנאי למשיכה כאמור הוא שלא הועברו לחשבון בקופת הגמל או ממנו כספים מקופת גמל אחרת או אל קופת גמל אחרת לאחר ה-1 בינואר 2013. כמו כן בטיוטה מוצע לקבוע כי חברה מנהלת תשלח לכל בעלי חשבונות הרלוונטיים הודעה על אפשרות לבצע המשיכה כאמור.

59. בחודש ספטמבר 2015 התפרסמו 3 טיוטות חוזרים לעניין דיווח כספי ואקטוארי של קופות גמל וקרנות פנסיה חדשות, כמפורט להלן: טיוטת חוזר המעדכנת את מבנה הגילוי בדוח התקופתי השנתי של קופות גמל וקרנות פנסיה חדשות, ומחליפה את חוזר 2015-9-4 "הנחיות בדבר מבנה הגילוי הנדרש בדוח התקופתי השנתי של קופות גמל וקרנות פנסיה חדשות". השינויים מסומנים בחוזר ובנספחים. טיוטת חוזר המעדכנת את מבנה הגילוי בדוחות הכספיים לתקופות ביניים של קרנות פנסיה חדשות, בהתאם לשינויים בדוח הכספי השנתי. השינויים מסומנים בחוזר ובנספח. עיקר השינויים עוסק בהוספת פרק בנושא דיווח לממונה במקרה של טעות מהותית בדוחות הכספיים. טיוטת חוזר לעניין דיווח דוח אקטוארי רבעוני. הטיוטה קובעת נוסח לדוח האקטוארי הרבעוני שיגיש האקטואר במסגרת הדוחות הכספיים של קרנות הפנסיה שבניהול החברה המנהלת. מוצע כי הדוח הראשון על פי הטיוטה יוגש בגין הרבעון הראשון של 2016.

60. בחודש ספטמבר 2015 התפרסמה טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(תשלומים לקופת גמל)(תיקון _), התשע"ו-2015. התקנות מסדירות את אופן העברת דיווח על הפקדת תשלומים לקופת גמל ממעסיקים לגופים מוסדיים, ובין השאר, מחייבות העברת דיווח ממוכן במבנה אחיד שקבע הממונה. בנוסף, התקנות מחייבות גופים מוסדיים להעביר היזון חוזר בגין כל דיווח על הפקדת תשלומים לקופת גמל. במסגרת התיקון מוצע לפטור מעסיקים של עד 5 עובדים אשר מתקיימים לגביהם התנאים שבתקנות מחובת דיווח שוטף בכפוף להתקיימות מספר תנאים נוספים שבתקנה כגון תשלום בכרטיס אשראי או הוראת קבע ועוד. בנוסף ועל מנת לאפשר לגוף המוסדי להשלים את תהליך קליטת הכספים לפני שליחת ההיזון החוזר למעסיק, מוצע לתקן את התקנות כך שחברה מנהלת תחויב בשליחת היזון חוזר ראשוני בתוך 12 שעות (במקום 3 שעות) ממועד קבלת הדיווח מהמעסיק, ובשליחת היזון חוזר מסכם בתוך 6 ימי עסקים (במקום 3 ימי עסקים) ממועד קבלת הדיווח מהמעסיק. במטרה להקל על הליך יישום התקנות, מוצע לדחות את מועד התחילה של התקנות האמורות לגבי מעסיקים מיום 1 בינואר 2016 כמפורט להלן: לגבי מעסיקים של 30 עובדים ועד 50 עובדים - יום 1 ביולי 2016; לגבי מעסיקים של פחות מ-30 עובדים - יום 1 בינואר 2017.

61. בחודש ספטמבר 2015 התפרסמה טיוטת חוזר בנושא תנאים לשליטה בחברה מנהלת של קרן פנסיה נוספת או בחברה מנהלת של קופת גמל נוספת, במטרה לקבוע כללים למתן היתר שליטה בחברה מנהלת של קרן פנסיה נוספת או בחברה מנהלת נוספת. בהתאם להוראות המוצעות, מי שיש לו היתר שליטה בחברה מנהלת של קרן פנסיה יהיה רשאי לקבל לתקופה קצובה היתר שליטה נוסף בחברה מנהלת של קרן פנסיה אחרת, בכפוף לכך שבתוך 90 ימים ממועד הרכישה של החברה הנוספת, יועברו הנכסים המנוהלים על ידי החברה הקיימת ועל ידי החברה הנוספת, לניהולה של חברה מנהלת של קרן פנסיה אחת, ורישיונה של החברה האחרת יבוטל. בנוסף מוצע לקבוע כי מי שיש לו היתר שליטה בחברה מנהלת, או בחברה מנהלת של קרן פנסיה שמנהלת גם קופת גמל שאינה משלמת לקצבה, יהיה רשאי לקבל לתקופה קצובה היתר שליטה נוסף בחברה מנהלת אחרת, בכפוף לכך שבתוך 90 ימים ממועד הרכישה של החברה הנוספת, יועברו הנכסים המנוהלים על ידי החברה הקיימת ועל ידי החברה הנוספת, לניהולה של חברה מנהלת אחת, ורישיונה של החברה האחרת יבוטל. בטיוטה מוצע לקבוע כי אם אחת מהחברות המנהלות מנהלת רק קופות גמל ענפיות או רק קרנות ותיקות אזי ניתן יהיה לקבל היתר שליטה בשתי החברות ללא צורך בהעברת הנכסים המנוהלים.

62. בחודש ספטמבר 2015 התפרסמה טיוטת חוזר בנושא הוראות לעניין זכויות עמיתים בתקנון קרן פנסיה חדש מקיפה. בהתאם לטיוטת החוזר, מטרת ההוראות לפשט ולהנגיש את זכויות וחובות העמיתים הקבועות בתקנוני קרנות הפנסיה, על מנת להגביר את המודעות של החוסכים בדבר זכויותיהם בקרנות הפנסיה, להגדיל את כוח המיקוח שלהם ולהביא להגברת התחרות בענף קרנות הפנסיה. בהתאם להוראות המוצעות, על החברות המנהלות להחליף את נוסח התקנון של קרן הפנסיה שבניהולם בנוסח המוצע כנספח לטיוטת החוזר. בנוסף מוצע לקבוע כי חברה אשר תבקש לקבוע בתקנון הוראות שונות מהקבוע בתקנון המוצע בטיוטה, תהא רשאית להגיש לממונה בקשה לאישור שינוי התקנון. עוד מוצע בטיוטה כי החברה תודיע בכתב לכל העמיתים אודות עדכון התקנון כאמור 60 ימי עסקים לפני מועד התחילה של החוזר, ובהודעה תפרט החברה את השינוי שחל בכיסוי הביטוחי בגין כל עמית בעקבות השינוי בתקנון. על פי הטיוטה, תחילתו של החוזר ביום 3 ביולי 2016, כאשר עד ליום 1 במאי 2016 החברות המנהלות נדרשות להגיש תקנון לאישור האוצר על פי הוראות החוזר.

3. מצב כספי - ההתפתחויות שחלו בסעיפי המאזן בתקופת הדוח ובפרט בעניינים הבאים:

(א) הסבר לשינויים בהתחייבות הפנסיונית, אם היו, תוך דגש על השינויים שמקורם אינו תקבולים/תשלומים שוטפים בתקופת הדוח

ביום 30 בינואר 2013 פרסם הממונה על אגף שוק ההון באוצר את חוזר 1-3-2013 הכולל הוראות להכנת דוחות אקטוארים בקרנות פנסיה על בסיס מערכת הנחות מעודכנת והדוח נערך על בסיס הוראות אלה. החוזר האמור ביטל את החוזר בנושא מיום 17 במאי 2007 ומיום 27 בדצמבר 2012.

(ב) גירעון, אם קיים, במאזן החשבונאי או במאזן האקטוארי, נסיבות היווצרותו ותכניות הדירקטוריון להשלמתו

הדוח האקטוארי ליום 30 בספטמבר, 2015 מצביע על התחייבות אקטוארית בסך 1,914 מיליוני ש"ח, והגרעון האקטוארי הסתכם בכ- 94.1 מיליוני ש"ח.

(ג) השפעת שינויים בהנחות ובבסיסים האקטואריים, אם היו כאלה, בתקופת הדוח בהשוואה לקרן שקדמה לה

(1) הדוח האקטוארי נערך בהתאם לתקנון קרן הפנסיה, הוראות תקנות מס הכנסה, הוראות אגף שוק ההון לעריכת מאזנים אקטוארים בקרנות פנסיה על בסיס מערכת הנחות מעודכנת מיום 30 בינואר 2013 ועל פי שיקולי האקטואר. יצוין כי חוות דעת האקטואר מתייחסת ביסודה להתאמת הערכת האקטואר להנחות שנקבעו בעיקרן ע"י הממונה על שוק ההון ולא לנאותות ההנחות עצמן.

עליית שכר ממוצעת - של 3% לשנה הן בעבר והן בעתיד עד למועד הפרישה לפנסיה.

(ד) התפתחויות, בסך כל המאזן, בהתחייבות הפנסיונית ובעודף ההכנסות על ההוצאות והשוואתם לתקופות מקבילות בעבר.

	ליום 30 בספטמבר		31 בדצמבר
	2015	2014	2014
	אלפי ש"ח		
סך הכל נכסים	1,066,717	1,019,531	1,038,681
סך כל התחייבויות פנסיוניות	1,059,233	1,018,410	1,037,471
עודף הכנסות, נטו לתקופה	23,579	57,906	53,040

4. תוצאות פעילות:

(א) ניתוח והסברים לתוצאות העיסקיות והשוואתם לתקופות מקבילות בעבר, התייחסות למרכיבים עיקריים של דוח הכנסות והוצאות, לרבות הכנסות מדמי ניהול, הכנסות מהשקעות ועודף הכנסות על הוצאות.

התוצאות העסקיות של החברה המנהלת

	ל - 9 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		ל - 3 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר
	2015	2014	2015	2014	2014
	בלתי מבוקר				מבוקר
	אלפי ש"ח				
הכנסות מדמי ניהול	2,785	2,773	940	965	3,755
רווחים מהשקעות פיננסיות, נטו	(109)	387	(104)	148	292
סך כל ההכנסות	2,676	3,160	836	1,113	4,047
הוצאות הנהלה וכלליות	1,172	1,109	361	356	1,496
רווח לפני מסים על הכנסה	1,504	2,051	475	757	2,551
מסים על הכנסה	569	773	179	285	950
רווח נקי לתקופה	935	1,278	296	472	1,601
רווח כולל	935	1,278	296	472	1,601

במהלך תקופת הדוח גבתה החברה דמי ניהול מהקרן הותיקה בסך של 2,785 אלפי ש"ח, בהשוואה ל- 2,773 אלפי ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד ו- 3,755 אלפי ש"ח בשנת 2014.
הכנסות מהשקעות בתקופת הדוח הסתכמו להפסד בסך של- 109 אלפי ש"ח, בהשוואה לרווח בסך של- 387 אלפי ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד, ו- 292 אלפי ש"ח בשנת 2014.
הוצאות החברה בתקופת הדוח הורכבו בעיקר מדמי תפעול ששולמו לפניקס פנסיה בגין שירותי התפעול שקיבלה החברה והסתכמו בסך של כ- 804 אלפי ש"ח לעומת 760 אלפי ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד.

התנועה בזכויות העמיתים של קרן הפנסיה

	ל - 9 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		ל - 3 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר
	2015	2014	2015	2014	2014
	בלתי מבוקר				מבוקר
	אלפי ש"ח				
יתרת הקרן לתחילת התקופה	1,037,471	974,238	1,054,391	1,018,410	974,238
תוספות לקרן					
דמי גמולים ממעסיקים, עובדים ומעצמאיים	17,930	18,307	6,004	6,214	25,466
עודף הכנסות, נטו מועבר מדוח הכנסות והוצאות	23,579	57,906	6,627	19,514	53,040
סך הכל תוספות לקרן	41,509	76,213	12,631	25,728	78,506
תשלומים והעברות					
תשלומי פנסיית זקנה	8,214	7,259	2,828	2,509	9,842
פדיונות	11,533	1,601	4,961	38	5,431
סך הכל תשלומים והעברות	19,747	8,860	7,789	2,547	15,273
יתרת הקרן לסוף התקופה	1,059,233	1,041,591	1,059,233	1,041,591	1,037,471

(ב) השפעה של תופעות או אירועים מיוחדים על תוצאות הפעילות

לעניין הפחתת הזכויות ראה סעיף 3ב' לעיל.

(ג) השפעת שינויים בהוראות המס, לרבות עקב הסכמים עם נציגות מס הכנסה, על תוצאות הפעולות.

ב-1/1/2000 נכנס לתוקפו חוק ההסדרים (פרטים בפרק 2 סעיף ג' השפעת חוקים תקנות והוראות חדשות על עסקי קרן הפנסיה).

(ד) השפעה של עונתיות על תוצאות פעולותיה של קרן הפנסיה אם היא משמעותית.

דמי הגמולים ששולמו במהלך התקופה מתפלגים באופן אחיד בכל החודשים פרט לחודשים בהם ההפרשות גבוהות יותר עקב תוספות שכר שבגינם מועברות הפרשות לפנסיה כגון: הבראה, דירוג וכו'.

(ה) שינויים בהיקף דמי הגמולים, תוך התייחסות לדמי גמולים שוטפים וחד-פעמיים

הקרן אינה מקבלת דמי גמולים חד פעמיים ואין שינוי מהותי בהיקף דמי הגמולים.

(ו) שינויים מהותיים בשיטת חישוב המאזן האקטוארי בהשוואה לתקופה קודמת.

ביום 30 בינואר 2013 פרסם הממונה על אגף שוק ההון באוצר את חוזר 2013-3-1 הכולל הוראות להכנת דוחות אקטוארים בקרנות פנסיה על בסיס מערכת הנחות מעודכנת והדוח נערך על בסיס הוראות אלה. החוזר האמור ביטל את החוזר בנושא מיום 17 במאי 2007 ומיום 27 בדצמבר 2012. יצוין כי בחודש יוני 2013 התפרסמה טיוטת חוזר הכוללת תיקון לחוזר פנסיה 2004/10 שעניינו הוראות דיווח כספי לקרנות פנסיה חדשות. בטיוטה מוצע כי עדכון היתרות הצבורות של המבוטחים והפנסיות של פנסיונרים, בגין עודף או גירעון אקטוארי הנובע מגורמים דמוגרפיים, יבוצע מדי רבעון ולא יתבצע עדכון של היתרה הצבורה למבוטחים לפי התשואה הדמוגרפית. בנוסף, נכללו בתיקון זה הוראות לגבי דוח תנועה בעודף אקטוארי או בגירעון אקטוארי וכן נעשו מספר תיקוני נוסח.

(ז) **פרטים בדבר סכום דמי הניהול שנגבו מהמבוטחים תוך הבחנה בין סוגי הקופות**

בשל עמית פעיל:
- 7% מדמי הגמולים המועברים מידי חודש.
- 0.1% בחישוב שנתי מסך הצבירה מיום המעבר ועד לחודש הפרישה לפנסיית זקנה.
בשל עמית מוקפא, שיעור של 0.8% מהצבירה השנתית או 25 ש"ח, הגבוה מבין השניים.
בשל פנסיונר 5% מהפנסיה החודשית, שמשלמת הקרן לפנסיונר (ללא שינוי).

(ח) **תשואת הקרן (באחוזים)**

	ל - 9 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		ל - 3 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר
	2015	2014	2015	2014	2014
	בלתי מבוקר				מבוקר
	אלפי ש"ח				
נומינלית, ברוטו	2.65	6.26	0.71	2.03	5.88
ריאלית, ברוטו	2.89	6.16	0.42	1.73	5.99

5. תחזית זרמי כספים:

תחזית זרמי הכספים של קרן הפנסיה מתשלום וגביית דמי גמולים, הכנסות מפעילות השקעה והוצאות ניהול, התייחסות לתשלומים או תקבולים חריגים מפעולות לא שוטפות כדלקמן:

(א) **פדיון מואץ של זכויות עמיתים**

החזרת כספים למבוטחים שפרשו במהלך התקופה הסתכמו בסך של 11,533 אלפי ש"ח לעומת סך של 1,601 אלפי ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד.

(ב) **נכסים שלגביהם קיים קושי במימוש**

אין בידי הקרן נכסים שקיימים קשיים במימושם.

(ג) **חובות של מעסיקים ועצמאיים, מבטחי משנה, מבוטחים, יתרות סוכנים וחייבים עסקיים אחרים, שהפיגור בגבייתם עלול להשפיע על תזרים המזומנים של קרן הפנסיה.**

היקף החובות של מעסיקים, עצמאים וחייבים אחרים אינו מהותי ביחס להיקף הגביה או ליתרת הנכסים. פיגור בגביית החובות, אם וכאשר יהיה, לא ישפיע מהותית על תזרים המזומנים של קרן הפנסיה.

(ד) **גביית חובות ע"י העברת נכסים ולא במזומן**

גבית חובות על ידי קרן הפנסיה מתבצעת במזומן.

6. השפעת גורמים חיצוניים:

להלן תיאור תמציתי של מגמות, אירועים והתפתחויות בסביבה המקרו כלכלית של החברה, שיש להם או צפויה להיות להם השפעה על החברה:

שווקי הכספים בישראל:

מינואר 2015 ועד לתאריך המאזן רשם אפיק המניות בארץ עליות שערים מתונות, זאת לאחר עליות שערים חדות ברבעון הראשון וירידות שערים חדות ברבעון השלישי. שוק האג"ח הממשלתיות נסחר אף הוא בתנודתיות חדה, אך בלטה במיוחד השונות בין האפיק הצמוד לשקלי, בשל אינפלציה נמוכה משמעותית מהציפיות המוקדמות. ברקע למסחר בלטו ברבעון הראשון קריסה במחירי הסחורות ובראשן מחיר הנפט, חשש לגבי יציבות גוש האירו, על רקע בחירות מפתיעות ביוון והשקת תכנית רכישות אג"ח באירופה. בישראל בלטו מדדי מחירים שליליים, אשר דחפו להפחתת ריבית מפתיעה וכן בחירות לכנסת. ברבעון השני בלטו בארה"ב נתוני תעסוקה טובים מהצפוי, אשר הגבירו את ציפיות להעלאת ריבית ראשונה בארה"ב עוד השנה, שיפור באינדיקטורים הכלכליים באירופה, התייצבות במחירי הסחורות ומסיבת עיתונאים ראשונה של בנק ישראל, אשר הפחיתה מהציפיות להפחתת ריבית נוספת בישראל. ברבעון השלישי בלטו בעולם חזרה לירידה במחיר הסחורות, פיחות מפתיע של המטבע בסין, אשר הוביל לבריחת הון משווקים מתעוררים והיווה גורם מרכזי לזעזועים בשוק ההון המקומי, גם דרך השפעתו על דחיית הציפיות למועד העלאת ריבית הראשונה בארה"ב.

בישראל ברבעון השלישי ירד מדד המחירים לצרכן בישראל ב-0.4% ומתחילת השנה ירד במצטבר ב-0.6%, נמוך משמעותית מהציפיות המוקדמות בשוק. עם זאת, למרות האינפלציה הנמוכה ופרסום אומדן צמיחה חלש במיוחד של 0.1% לרבעון השני נמנע בנק ישראל מהפחתת ריבית נוספת במהלך הרבעון והותירה על 0.1%, וזאת בשל הערכתו כי האינפלציה הנמוכה נובעת ברובה מגורמים חד פעמיים זמניים, חשש להתנפחות מסוכנת במחירי הנכסים ובהמתנה להעלאת ריבית אפשרית של הפד. הממשלה החדשה החליטה על הפחתת המע"מ והפחתת מס החברות. פרמיית הסיכון של ישראל (CDS) חזרה לעלות במהלך הרבעון השלישי, לאחר שלושה רבעונים רצופים של ירידה.

מדד ת"א 100 טיפס בשלושת הרבעונים הראשונים של השנה ב-0.9% למרות ירידה חדה של 8.3% ברבעון השלישי. מדד האג"ח הממשלתיות בישראל טיפס בשלושת הרבעונים הראשונים ב-1.4%, לאחר עליה של 0.9% ברבעון השלישי. בלט האפיק הממשלתי הצמוד-קצר עם ירידה של 1.5% והממשלתי השיקלי-ארוך עם עליה של 4.3%. התשואה על השחר ל-10 שנים עלתה מרמה של 2.3% בתחילת השנה לרמה של 2.4% בסוף השלישי. מדד תל בונד 60 ירד בשלושת הרבעונים הראשונים ב-0.3% לאחר ירידה של 0.2% ברבעון השלישי.

השקל התחזק בשלושת הרבעונים הראשונים מול רוב המטבעות המובילים בעולם, כשבלטה ההתחזקות מול מטבעותיהן של מפיקות הסחורות, כדוגמת ברזיל, אוסטרליה וקנדה, והתחזקות מול היורו על רקע משבר חובות ביוון. מול הדולר והין השקל נותר כמעט ללא שינוי. ברבעון השלישי לבדו השקל נחלש מול רוב המטבעות המובילים, היורו התחזק מולו ב-4.2%, הדולר ב-3.9%, על רקע הזעזועים הפיננסים במדינות המתעוררות ובריחת הון בעולם אל נכסים בטוחים.

שווקי הכספים בחו"ל:

מחודש ינואר ועד תאריך המאזן רשמו רוב שוקי המניות בעולם ירידות שערים חדות, כשרובן המוחלט התרחשו ברבעון השלישי. מוקד הירידות בשוקי המניות ברבעון השלישי היה בשווקים המתעוררים, שנפגעו משמעותית מנפילת מחירי הסחורות, מנתונים על האטה בסין, מפיחות מפתיע במטבע הסיני ולאחר איתותים של הבנק המרכזי בארה"ב על כוונתו להתחיל מחזור חדש של העלאות ריבית בחודש ספטמבר, איתותים אשר תרמו לבריחת הון מהמדינות המתעוררות, בעיקר באסיה, ולעליית החששות למשבר חובות קונצרנים בהן. הזעזוע בשווקים המתעוררים הפך לבסוף לאחת הסיבות העיקריות לאי העלאת הריבית בארה"ב. גורמים נוספים שתמכו באי העלאת הריבית בספטמבר נחשבים הפתעה לרעה בנתוני התעסוקה של חודש אוגוסט בארה"ב ואינפלציה נמוכה. הבהלה בשוקי המניות והריצה לנכסים בטוחים תמכו בעליות באפיק אגרות החוב הבטוחות, בעיקר אלה האמריקאיות.

באירופה בלטה במהלך הרבעון ההתפתחות במשבר החוב היווני, לאחר שבמשאל עם שהתקיים בתחילת הרבעון הצביעו רוב התושבים "לא" לגבי אישור הצעת החילוץ של האיחוד. בהמשך הרבעון נחתם לבסוף ההסכם, השווקים נרגעו ושער בין הדולר לאירו נותר לבסוף כמעט ללא שינוי.

מדד ה-S&P500 ירד בשלושת הרבעונים הראשונים של השנה ב-6.7%, לאחר ירידה חדה של 6.9% ברבעון השלישי. מדד השווקים המתעוררים (MSCI EM) ירד בשלושת הרבעונים הראשונים ב-17.2%, לאחר ירידה חדה של 18.5% ברבעון השלישי. מדד המניות האירופאי (יורו סטוקס) ירד בשלושת הרבעונים הראשונים ב-1.5% לאחר ירידה של 9.5% ברבעון השלישי. מדד האג"ח הממשלתיות הארוכות בארה"ב (7-10) עלה בשלושת הרבעונים הראשונים ב-3.2%, לאחר עליה של 3.2% ברבעון השלישי. התשואה הממשלתית בארה"ב ל-10 שנים עלתה מרמה של 2.2% בתחילת השנה ל-2.4% בסוף הרבעון השני וירדה חזרה ל- 2.0% בסוף הרבעון השלישי.

7. אפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי

בחברת **הפניקס קרנות פנסיה מאוזנות וותיקות בע"מ** (להלן: "החברה") מיושמות הוראות חוזרי אחריות ההנהלה, בדבר בקרות ונוהלים לגבי הגילוי ובקרה פנימית על דיווח כספי של גוף מוסדי, ומבוצעים ההליכים הנדרשים בקשר לכך, כמפורט להלן וזאת על פי השלבים ובמסגרת המועדים שנקבעו בחוזרים הנ"ל. במסגרת זאת, אימצו הגופים המוסדיים בחברה את מודל הבקרה הפנימי של COMMITTEE -COSO OF SPONSORING ORGANUZATION OF THE TREADWAY COMMISSION המהווה מסגרת מוגדרת ומוכרת המשמשת לצורך הערכת הבקרה הפנימית.

בקרות ונהלים לגבי הגילוי

הנהלות הגוף המוסדי, בשיתוף המנכ"ל ומנהל הכספים שלהגוף המוסדי, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה, את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל ומנהל הכספים של הגוף המוסדי הסיקו כי לתום תקופה זו הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי הינן אפקטיביות על מנת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהגוף המוסדי נדרש לגלות בדוח השנתי בהתאם להוראות הדין והוראות הדיווח שקבע הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

בקרה פנימית על הדיווח הכספי

במהלך התקופה המכוסה המסתיימת ביום 30 בספטמבר, 2015 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי. בנוסף, הגוף המוסדי נמצא בתהליך של שיפור וייעול תהליכים ו/או את הבקרה הפנימית ו/או את השירות ללקוחות.

לדוחות הכספיים של הגוף המוסדי מצורפים הדוחות וההצהרות הנדרשים בהתייחס לתהליכים הרלוונטיים, וזאת בהתאם להוראות חוזרי אחריות ההנהלה ושלבי הביניים שנקבעו בהם ליישום החוזרים.

17 בנובמבר, 2015			
תאריך אישור הדוח	אייל לפידות יו"ר הדירקטוריון	בני שיזף מנכ"ל	יוסי וקסלבאום מנהל הכספים